

ISSN 2069 – 7961
ISSN-L = 2069 – 7961

Revista
IP
2011

Revista ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR

Iunie 2011

WWW.EDITURAPARALELA45.RO
WWW.CONCURSURILECOMPER.RO

*învățământul prescolar
învățământul primar
învățământul gimnazial
învățământul liceal*

CUPRINS

INVATAMANTUL PRESCOLAR

1. Politici educationale pentru invatamantul prescolar. Articole
2. Psihologie prescolara. Articole
3. Curriculum *optional/curriculum la decizia scolii* in invatamantul prescolar. Articole
4. Metodica activitatilor didactice in invatamantul prescolar. Articole
5. Managementul institutiilor prescolare. Articole
6. Parteneriat scoala-familie-societate. Articole
7. Formarea continua a personalului didactic din gradinite. Articole
8. Meridiane pedagogice in invatamantul prescolar. Articole
9. Diverse
10. Referate
11. Recenzii

INVATAMANTUL PRIMAR

1. Politici educationale pentru invatamantul primar. Articole
2. Psihologia scolarului mic. Articole
 - Religia si comunicarea, aliati ai psihologului (Prof. Irina Abaza)
3. Curriculum *optional/curriculum la decizia scolii* in invatamantul primar. Articole
4. Metodica activitatilor didactice in invatamantul primar. Articole
 - Excursia scolara, mijloc de formare a notiunii de patrie (Prof. Silviea Chirila)
 - Incursiune in opera lui Mihai eminescu (Prof. Nicoleta Dinca)
 - Activizare prin jocuri didactice (Prof. Angelica Ionescu)
 - Proiect judetean „Europa unita” (Prof. Viorica Penes)
5. Management educational. Articole
6. Parteneriat scoala-familie-societate. Articole
 - Rolul determinant al scolii in conservarea si valorificarea traditiilor (Prof. Irina Abaza)
7. Formarea continua a personalului didactic din invatamantul primar. Articole
8. Meridiane pedagogice in invatamantul primar. Articol
9. Diverse
10. Referate
11. Recenzii

INVATAMANTUL GIMNAZIAL

1. Politici educationale pentru invatamantul gimnazial. Articole
2. Psihologia preadolescentului. Articole
 - Consilierea vocationala - a activitate sistemica (Prof. Irina Abaza)
3. Curriculum *optional/curriculum la decizia scolii* in invatamantul gimnazial. Articole

4. Metodica activitatilor didactice in invatamantul gimnazial. Articole
 - **Multimi infinite, cardinal (Prof. Adrian Florea)**
5. Management educational. Articole
 - **Principiile aplicate in managementul clasei (Prof. Irina Abaza)**
6. Parteneriat scoala-familie-societate. Articole
7. Formarea continua a personalului didactic din invatamantul gimnazial. Articole
8. Meridiane pedagogice in invatamantul gimnazial. Articole
9. Diverse
10. Referate
11. Recenzii

INVATAMANTUL LICEAL

1. Politici educationale pentru invatamantul liceal. Articole
2. Psihologia adolescentului. Articole
 - **Dezvoltarea emotionala, sociala, cognitiva si personala a liceenilor - pasaport pentru succes in viata (Prof. Liliana Ionescu)**
 - **Scoala - atelierul umanitatii (Prof. Liliana Ionescu)**
3. Curriculum *optional/curriculum la decizia scolii* in invatamantul liceal. Articole
4. Metodica activitatilor didactice in invatamantul liceal. Articole
 - **Metoda proiectului si a portofoliului la Limba romana, cu aplicatii pe poezia lui Nichita stanescu si Marin Sorescu (Prof. Ana-Cristina Boaru)**
 - **Firma de exercitiu. Concept didactic bazat pe invatarea prin practica (Prof. Maria-Magdalena Dorcioman)**
5. Management educational. Articole
6. Parteneriat scoala-familie-societate. Articole
7. Formarea continua a personalului didactic din invatamantul liceal. Articole
8. Meridiane pedagogice in invatamantul liceal. Articole
9. Diverse
 - **Drumul cunoasterii in cetatea cartii (Prof. Liliana Ionescu)**
10. Referate
11. Recenzii

DIVERSE

1. Referate
2. Articole
 - **Minunata lume a povestilor lui Hans Christian Andersen (Prof. Madalina Dumitrache)**
 - **Lasati copiii sa participe la concursuri! (Prof. Eugen Prundea)**
3. Recenzii

RELIGIA ȘI COMUNICAREA, ALIAȚI AI PSIHOLOGULUI

Profesor în învățământ primar Abază Irina
Școala cu clasele I-VIII nr .1 Onești

Arta de a comunica nu este un proces natural ori o abilitate cu care ne năstem. Noi învățăm să comunicăm. De aceea trebuie să studiem ce învățăm ca să putem folosi cunoștințele noastre mai eficient. Orice comunicare implică creație și schimb de înțelegeri. Aceste înțelegeri sunt reprezentate prin “semne” și “coduri”. Se pare că oamenii au o adevărată nevoie să “citească” înțelesul tuturor acțiunilor umane. Observarea și înțelegerea acestui proces poate să ne facă să fim mai conștienți referitor la ce se întâmplă când comunicăm. Credințele religioase, sentimentul religios și motivele practicilor religioase în evoluția lor ontogenetică, caracterizează totodată religia copilăriei, adolescenței și maturității. Aceste manifestări ale vieții religioase au un substrat comun, care în copilărie, adolescență și maturitate ia diferite aspecte. Pentru a putea prinde substratul comun e nevoie să vedem variația. Un rol important pentru stabilirea caracteristicilor ontogenetice ale religiei este important să determinăm, însă corelația cu dimensiunea morală.

Dezvoltarea religioasă este strâns legată de dezvoltarea morală, cele două tipuri fiind distincte și care în anumite momente ale existenței individului ajung să se suprapună. Viața socială în comun impune anumite moduri de acțiune și comportamente bazate pe relațiile afective dintre indivizi, dintre care cea mai importantă este *simpatia*. Pentru ca societatea să fie stabil constituită are nevoie de un element de referință care să-i coaguleze toate componentele sale sufletești: conștiința colectivă, obligațiile, conduitele și acțiunile, modelele de gândire, aspirațiile etc. Acest element comun care „atrage” și „menține” coeziunea unei societăți este reprezentat, după *T. Ribot*, prin *sentimentele morale*. Ele reprezintă o anumită manieră de a acționa și de a simți, un anumit fel de a înțelege și judeca oamenii și faptele sociale, relațiile interumane. Pentru copil, importanța religiei prezintă câteva aspecte speciale, care arată și mai mult valoarea religiei și pitorescul intim al sufletului copilăresc.

Cel dintâi lucru pe care trebuie să-l știe cu putere un educator, e că vârsta copilăriei e cea mai însemnată pentru a întreprinde formarea religioasă a omului. Un adevăr care, de altfel, se aplică la orice fel de educație căci vorba lui Comenius, creanga trebuie îndoită cât e verde, și un adevăr, pe care-l cunoaște foarte bine înțelepciunea poporului, dar pe care, din nefericire, noi, modernii, îl uităm adesea în practică. Religia e un mister organizat și se adresează mai ales rezonanțelor misterioase din om, cari n-au nevoie de industria silogismelor pentru a începe să vibreze. Un om cu bogate amintiri religioase din copilărie se distinge întotdeauna dintre ceilalți oameni, el va avea cel puțin un real respect pentru religie și nostalgii de o înaltă duioșie. Așadar, cu o copilărie pustie de Dumnezeu, ideea Divinității se va apropia mai greu de om. Oricum s-ar pune problema, educația religioasă din prima copilărie e justificată și adânc necesară: educația religioasă nu impietează asupra libertății de mai târziu a omului căci, dacă va voi, el va putea să retragă un anumit credit adevărilor religioase, deși va rămâne cu mult respect și cu duioșii intime, care vor fi picături de rouă pentru viața lui prea uscată, dar, în schimb, dacă nu va fi avut la timp educație religioasă, nu va putea, în linie generală, să se mai apropie de Dumnezeu. „Religia e importantă pentru copii atât ca sentiment, cât și ca logică de explicare a lumii. Să se observe că pentru copil religia este, în foarte mare parte, și știința și este toată filosofia. A-l lipsi pe copil de religie, e deci al fel să decadă la o logică de explicare foarte redusă, cum de fapt se întâmplă cu copiii de azi, crescuți adesea fără religie ori cu o religie vicios înfățișată. Fără înalta explicare a religiei, iar, pe de altă parte, fără știință și fără filosofie, pe care copilul nu le poate încă asimila, el rămâne cu un orizont intelectual foarte mizer, căpătând un aspect de tristă paupertate și primitivitate, un aer de infantilizare în mțelesul rău al cuvântului. Copiii infantilizați în acest domeniu pot deveni superficiali, versatili și cu iz de Degenerare.”[□] Inrudirea aceasta între logica copilului și logica religioasă e foarte însemnată și e util să insistăm asupra ei. Se știe ce este finalismul în filosofie. Dar tocmai acest finalism este intim și copilului și religiei. Toată religia e zidită pe finalism, iar cauzalitatea divină e o cauzalitate finală. Acestei cauzalități nu-I sunt indiferente rezultatele - cum e în cauzalitatea științifică - ci ele sunt esențialul, transformându-se în cauze. Copilul, de asemenea, e sensibil mai ales la rezultate și o explicare e pe deplin valabilă pentru el, când știe cu ce scop s-a întâmplat un fenomen. Copilul nu înțelege fenomene fără nici un scop. Simțul scopului nu s-a

tocit la el cum s-a tocit la noi, cei mari, ci își trăiește bogata simfonie inițială, care dă vieții rost, muzicalitate și frumusețe. Acel „de ce?”, atât de tiranic la copil, cu care el se întreabă și întreabă pe alții, are mai mult înțelesul de „cu ce scop”, căutând necurmat să satisfacă instinctul de raționalitate al copilului, nevoia lui de a concepe lucrurile ca având o angrenare într-un tot și o motivare finală. Ideea de divinitate are importanță pentru copil și fiindcă vine în sprijinul acestei logici finaliste a eului. Conceptul trăit de divinitate dă suprema consacrare finalismului copilului. Acest înalt finalism, pe care copilul și religia îl realizează împreună, are o mare valoare spirituală chiar și pentru noi. În adevăr, finalismul în chestiune aînlocuit odinioară finalismul politeist și magic și a putut astfel să înlesnească apariția științei moderne.

Religia este însemnată pentru copil ca mijloc general de ași face educația sub toate raporturile. Aceasta s-a înțeles atunci când am vorbit de idealismul religiei, dar are o aplicare particulară la copil, fiindcă tocmai în vârsta copilăriei se pune mai cu putere problema educației.

Educația morală, educația artistică adâncă, educația socială, chiar educația științifică, beneficiază de pe urma ajutorului pe care îl dau mobilul și forma religioasă. Istoria și evoluția studierii **sistemului de comunicare interumană** au cunoscut mai multe perioade principale cu aproximație delimitate în: perioada clasică (500 î.H. - 400 d.H.); perioada Evului mediu și a Renașterii (400-1600); perioada modernă (1600-1900); la aceasta se adaugă, bineînțeles, perioada contemporană, care, în mod regretabil, nu pare a avea o contribuție importantă la dezvoltarea **teoriei sistemului de comunicare**, ce devine tot mai incert și mai rezervat, oricum contradictoriu în accepția unor cercetători avizați.

Evoluția **teoriei privind comunicarea umană** parcurge o perioadă de peste 2000 de ani pentru a intra în secolul nostru cu o serie de necunoscute și încă dintre cele definitorii: *Cum acționează stările ulterioare emoționale asupra comunicării? Care este raportul care se formează între rațiune și comportament, motivațiile și interdependențele acestora cu sistemul comunicării?* Toate aceste întrebări - subiecte așteaptă încă a fi elucidate, pentru o mai bună cunoaștere de sine și pentru ca acțiunile raționale să prevaleze asupra manifestărilor primare instinctuale din comportamentul uman.

Teoria comunicării umane a fost folosită în negocieri încă de la apariția ei, atât în plan socio-politic cât și pe plan economic. În tranzacțiile internaționale, deși procesul negocierilor este finalizat prin comunicări scrise, comunicarea verbală are un rol primordial atât din punct de vedere al spațiului pe care îl ocupă (etapa de selecție, tratativele propriu-zise, perioada de redactare a clauzelor contractuale, aspectele de derulare, activitatea post-negociere etc.), cât și din punctul de vedere al conținutului (elementele esențiale ce fac obiectul negocierilor se stabilesc prin dialog direct). Comunicarea se refera la transmisie și schimb de informații între oameni, la circulația de impresii, trăiri afective, judecati de valoare, comenzi etc., cu scopul de a obține modificări comportamentale la indivizi, manifestate, în reprezentările, cunostintele acestora. Istoric și funcțional, procesele comunicării umane au stat la baza umanizării, însăși a constituirii psihologice și culturale a oamenilor. Ele au asigurat și asigură transmisia permanentă a experienței sociale, constituind, totodată, caile cele mai eficiente de influență educative, formative asupra generațiilor. În procesul comunicării oamenii folosesc multiple și variate modalități de comunicare, unele neverbale, precum: comunicare prin gesturi, comunicare afectiv – expresivă (mimica, pantomima), comunicare practică – operatorie (de efectuare concretă a unor acțiuni cu obiecte) etc., altele verbale, prin intermediul semnelor și limbajului sonor sau limbajului graphic. Toate aceste mijloace au ca trasatură esențială și definitorie calitatea lor de a realiza un schimb de semnificații, ele funcționând numai pe baza acelor elemente cognitive generalizatoare pe care le percep și le înțeleg la fel toți indivizii care comunică între ei.

Necesitățile fiziologice sunt comune tuturor oamenilor, ele urmăresc satisfacerea unor nevoi biologice. După satisfacerea nevoilor homeostatice și chiar în procesul satisfacerii acestora apare o altă categorie de necesități, respectiv de stabilitate și siguranță. Dacă aceste două categorii de necesități sunt satisfăcute, omul își dorește să fie admirat și înconjurat de afecțiune. Lipsa de admirație și afecțiune, care se manifestă prin respingerea omului de cei apropiați, de societate, prin sentimentul de a nu aparține lumii în care trăiește, poate sta la baza unor mari tragedii individuale. Dacă și a treia categorie Conținuturile religioase care se transmit sunt selectate cu grijă după criteriile psihopedagogice, activitățile educative se cer a fi structurate respectându-se principiile didactice, sunt dimensionate cele mai pertinente metode de predare-învățare, cunoștințele specifice, valorile și conduitele religioase va trebui să fie apreciate și evaluate. Conform legislației actuale, disciplina de

bază pentru cultivarea religioasă a individului este religia, care are un caracter obligatoriu-orientat - în sensul că fiecare copil sau tutore al acestuia va opta pentru o confesiune sau alta, urmând ca, din acel moment, obiectul de studiu să devină obligatoriu. Însă o educație religioasă consistentă nu se poate realiza numai printr-o singură disciplină. Într-o modalitate parțială și complementară, este de preferat ca și alte discipline să informeze și să formeze în perspectiva cultivării religiozității (literatură, istorie, arte sau chiar științe exacte).

O altă grupă de factori ai educației religioase o formează *instanțele mediatice*, chemate să amplifice, să continue sau să diversifice experiențele religioase ale persoanelor. Într-o societate informatizată (cu virtuți benefice dar și malefice), stimulii religioși trebuie să fie prezenți și la acest nivel. Gama acestor mijloace este deosebit de largă: de la ziare și reviste, trecând prin radio și televiziune și până la magistralele informaționale ale internetului. De necesități este satisfăcută, urmează dorința de a fi stimat și apreciat de comunitatea umană. Ca un corolar al acestor necesități, apare cea a realizării de sine, prin prisma capacităților individuale. În orice persoană normală apare pe o anumită treaptă a dezvoltării sale necesitatea de a cunoaște și a înțelege cât mai mult din universul în care trăiește și chiar din fața granițelor acestuia. Prin necesitățile estetice se înțeleg atât cele legate de frumosul aparent, dragostea de natură, cât mai ales de frumosul intrinsec, cum ar fi, de exemplu, dorința de corectitudine și echilibru.

Comunicarea interumană drept obiect de studiu de o importanță mult mai mare decât aceea a studierii altor sfere ale comportamentului uman. Pătrunderea și înțelegerea sistemului de comunicare deschid și înlesnesc drumul autocunoașterii și a celor din jur, fiind în măsură să clarifice ierarhizarea oamenilor în societate după criterii de valoare.

BIBLIOGRAFIE:

1. J.J. Van Cuilenburg, O. Scholten, G.W. Noomen – *Știința Comunicării*, Ed. Humanitas, București, 2004;
2. Emilian Dobrescu – *Sociologia comunicării*, Ed. Victor, București, 1998;
3. Stanton Hicki – *Comunicarea*, Ed Științifică și Tehnică, București, 1995.

EXCURSIA SCOLARA, MIJLOC DE FORMARE A NOTIUNII DE PATRIE

Invățător Chirilă Silviea
Școala cu clasele I-VIII Leorda, Botoșani

*Motto : "Patria sunt eu, ești tu, e tot ceea ce iubim,
tot ce visăm, tot ceea ce va fi când nu vom mai fi noi"*
(R. Rolland)

Noțiunea de patrie intervine în viața elevilor încă din primele zile de școală, când aceștia, în cadrul unor poezii sau lecturi, fac cunoștință cu frumusețile și bogățiile din diferite orașe și sate ale țării noastre. Ei află că trăiesc într-o țară minunată, iar datoria fiecărui locuitor este de a o iubi și, la nevoie, de a-și da viața pentru apărarea ei. Patria pornește de la casa și curtea noastră, de la pomul din livada noastră și din grădinile vecinilor, frumusețea locului natal, spiritualitatea locului în care ne-am născut, trăim, învățăm și muncim. Foarte important este ca elevii să aprecieze cu luciditate „ce e bine și ce e rău”, să simtă ce loc au ei în patria și neamul lor, ce contribuție pot avea în circuitul de valori.

O eficiență deosebită o au excursiile școlare în educarea patriotică a elevilor, înlesnind aprofundarea cunoașterii istoriei, a tradițiilor și valorilor culturii noastre populare, a vieții și a activității înaintașilor, a frumuseților patriei. Ce poate fi mai profund decât mândria de a fi român susținută de iubirea pentru peisajul românesc?

*„De-ai veni pe-aici vreodată, ai vedea că am o țară
Ca un fagure de miere strâns din flori de primăvară,
Ape line o sărută cu blândețe de nespus,
Munți cu creștet de aramă-i țin cunună spre Apus...”*
(V. Militaru-, „Țara mea”)

Ca formă de activitate extrașcolară, excursia își atinge scopul educativ când este bine proiectată și organizată. O bună organizare presupune parcurgerea unor etape: pregătirea excursiei, desfășurarea acesteia, prelucrarea datelor și observațiile elevilor, valorificarea datelor.

Leția-excursie are în vedere *pregătirea învățătorului* care constă în stabilirea și cunoașterea traseului, în cunoașterea nivelului de pregătire al elevilor, condițiile de transport, dar și *pregătirea elevilor*. Cu câțva timp înainte se anunță tema excursiei, traseul, scopul și data când va avea loc.

Pregătirea excursiei începe de la obiectivele educative propuse:

- *istorice*: să identifice izvoarele istorice; să cunoască aspecte din lupta poporului român pentru unitatea națională și independență;
- *geografice*: să observe formele de relief; să exemplifice bogățiile care se află în respectivele zone geografice;
- *științifice*: să descrie medii de viață diferită;
- *economice*: să reliefeze realizările poporului român;
- *spirituale*: să admire monumentele istorice și lăcașurile de cult; să manifeste sentimente de prețuire și respect pentru acestea;
- *turistice*: să se recreeze; să recunoască obiectivele turistice.

Alegerea tematicii excursiei a început să se contureze încă de la începutul anului școlar, cu prilejul vizitei la biserica Popăuți din Botoșani, ctitorită de Ștefan cel Mare și Sfânt, în anul 1496. Aceasta are o arhitectură specifică epocii, cu turn clopotniță original. Activitatea

menită să valorifice o parte din cunoștințele lecțiilor cu caracter istoric, dar și din conținutul lecturilor suplimentare, am desfășurat –o sub forma unei excursii de studiu cu tema: „Ștefan, Ștefan, Domn cel Mare”. Elevii au citit legendele istorice legate de îndelungata și glorioasa domnie a celui ce a fost „cel dintâi dintre principii lumii”, „atlet al creștinătății”, a cărui personalitate este cinstită de tot neamul românesc.

Stabilirea traseului

Elevii au un prim contact cu o mare încărcătură emoțională în momentul alegerii traseului adecvat pentru atingerea obiectivelor propuse. Împreună cu părinții am stabilit un itinerar care să ne permită să parcurgem acele locuri care au legătură directă cu domnia lui Ștefan: Suceava (Cetatea de Scaun; Muzeul Județean Suceava-Sala Tronului)-Putna-Chilia lui Daniil Sihastru-Voroneț-Botoșani, precum și mijlocul de transport care să ofere condiții optime de călătorie; s-a stabilit *data* excursiei și *durata* (o zi).

În pregătirea copiilor s-au prelucrat instructajul referitor la comportamentul elevilor, regulile de circulație, echipamentul necesar (îmbrăcăminte sport, ustensile) și sarcinile care li se încredințează pe grupe sau individual. Distribuirea sarcinilor de lucru s-a realizat după preferința fiecărui grup, apoi s-a prezentat pe larg „metodologia” de lucru: să consemneze cele observate, să fotografieze ce i-a impresionat mai mult, să colecționeze ilustrate. O mare atenție s-a acordat instructajului privind comportamentul în autocar, în muzee, deplasarea în grup, respectarea regulilor de circulație, alimentația în excursie.

Desfășurarea propriu-zisă : la ora 7 elevii claselor a II-a au plecat din Botoșani spre Suceava. În autocar, veselia și buna dispoziție au fost însoțite de cântece ca „Ștefan, Ștefan, Domn cel Mare”, „Hora Ardealului”, „Trec batalioane”, cântece populare, ghicitori și glume. Am antrenat elevii să observe frumusețile și bogățiile din orizontul parcurs, să participe la întreținerea și ocrotirea mediului înconjurător (începând cu banala strângere de ambalaje și depozitarea în locuri amenajate). După trecerea râului Siret, granița naturală dintre județul Botoșani și județul Suceava, am intrat în municipiul Suceava, localitate atestată documentar în anul 1388, când Petru Mușat mută capitala Moldovei aici. În timpul lui Ștefan cel Mare și Sfânt, Suceava cunoaște maximă înflorire.

La intrarea în oraș ne-a întâmpinat impozanta statuie ecvestră – un omagiu adus de contemporani figurii Marelui Voievod. La Cetatea de Scaun, sub observația directă a învățătorilor, elevii au sesizat etapele de construire a Cetății, arhitectura și funcționalitatea încăperilor, grosimea zidurilor și au dedus puterea de apărare a acestui edificiu. S-a reliefat rolul șanțului de apărare și s-a argumentat de ce Ștefan cel Mare i-a conferit atribute strategice și militare (pe lângă cele politice, diplomatice, juridice, economice).

Pentru înțelegerea evoluției comunităților umane de pe acest teritoriu și pentru a lua contact cu diferitele obiecte descoperite, ne-am îndreptat spre centrul orașului unde se află Muzeul Județean. În urma parcurgerii sălilor de muzeu ne-am îndreptat spre cea numită „Sala tronului” unde copiii au putut observa „Sfatul domnesc din vremea lui Ștefan cel Mare”. Cadrul autentic, atmosfera de epocă reconstituită în Sala tronului au asigurat cel mai important „factor” al receptării istoriei, emoția, și fiecare etapă a vizitei s-a constituit într-un autentic moment patriotic.

Cu scurtele popasuri pentru masă și joacă în locuri special amenajate ne-am continuat drumul spre Putna, mănăstirea care adăpostește din 2 iulie 1504 mormântul Marelui Ștefan. Elevii au admirat cea dintâi și cea mai importantă ctitorie religioasă a lui Ștefan cel Mare și Sfânt, cea care străjuiește de peste 500 de ani acest ținut legendar: „Ierusalimul neamului românesc și altarul conștiinței naționale”, așa cum s-a adresat Mihai Eminescu cu prilejul împlinirii a 400 de ani de la sfințirea bisericii mănăstirii. Prezentarea unor date din trecutul de luptă al românilor conduși de Ștefan cel Mare, lângă mormântul acestuia, a trezit admirația față de rolul personalității domnitorului în menținerea independenței și cultivarea mândriei față de dovezile istoriei, astfel reușind să atingem dublul scop instructiv-educativ al excursiei.

Ca demni urmași ai moldovenilor lui Ștefan , elevii ,în semn de adâncă recunoștință și prețuire, au evocat personalitatea ștefaniană prin cântece, poezii și dramatizări despre faptele de vitejie.

Un prilej de evocare a trecutului eroic, de retrăire a unor momente aureolate de nimbul patriotismului fierbinte a fost și scurtul popas la chilia înțeleptului Daniil Sihastru, sfătuitoarea drept care l-a îndemnat pe Ștefan –Vodă să-și întregească oastea vremelnic fărâmițată în bătălia din 1476. Biserica Sf.Gheorghe de la Voroneț făgăduită de voievod lui Daniil Sihastru a încheiat periplul pe urmele bravului moldovean.Elevii au admirat această podoabă a artei medievale românești, cel mai frumos tablou votiv, fresca exterioară de o inestimabilă valoare artistică și celebrul albastru de Voroneț.

Valorificarea excursiei

Cu ajutorul conversației, pe baza materialelor observate, s-a urmărit aspectul emoțional. S-a căutat ca fiecare moment al excursiei să aibă în vedere mesajul educativ, pentru a-i face pe elevi să participe la retrăirea faptelor mărețe ale trecutului.

Noțiunea de patrie s-a îmbogățit cu noi elemente de conținut, patria nefiind limitată la spațiul geografic cunoscut. Înțelegerea faptelor, evenimentelor și fenomenelor istorice s-a realizat prin convorbiri libere și tematice, compuneri, jocuri de rol, desene tematice, rebusuri etc. Activitățile complexe pe care elevii le-au realizat în perioada de pregătire a acesteia conduc la formarea și dezvoltarea interesului, a capacității de a discerne și formula judecății proprii asupra locurilor vizitate.

O activitate atractivă pentru elevi, excursia organizată este un „drum” prin pe isajul românesc și istoria națională, marcată de verbele a vedea, a cunoaște, a descoperi, a ocroti, a respecta, a se împrieteni, a cuteza, verbe care devin mai „vii” în înțelegerea noțiunii de patrie.

Bibliografie:

1. Radu,Victoria-*Metodica predării istoriei patriei*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1988;
2. Stoica, Dumitru-*Metodica predării geografiei*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1988.

INCURSIUNE ÎN OPERA LUI MIHAI EMINESCU

Scoala cu clasele I-VIII Tichilești
 Director,
 Profesor NICOLETA DINCĂ

Organizatori:
 ÎNV. CRĂCIUN CONSTANTIN

Argument

În fiecare început de ianuarie devenim părtași la nemurire redescoperind în adâncul acelor cuvinte „ce exprimă adevărul” esența spiritualității românești. „*Eminescu este tot ce are sufletul nostru mai curat și mai nins*”, afirma Nichita Stănescu, creând astfel o punte între zăriștea sufletului și cea a limbii române. An de an vedem cum timpul nu rătăcește pe cărări numele Lui, ci, dimpotrivă, cu fiecare trecere ni-l aduce mai aproape. Vibrația acestui moment omagial se transmite și dinspre sufletele tinere ale elevilor, care-i poartă lumina prin clipa de gând adresată întru retrăirea creației sale.

Domeniul: Educație pentru valori culturale

Parteneri: clasa a IV-a A
 clasa a IV-a B

Locul desfășurării: Centrul de Documentare și Informare al școlii

Școala cu clasele I-VIII Tichilești, Braila

Data: 14 ianuarie 2011

Participanți la activitate: elevi ai claselor a IV-a A, B, învățători, directori, părinți;

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

- Cunoașterea operei poetului Mihai Eminescu;
- Dezvoltarea dragostei pentru literatura română clasică și contemporană;
- Dezvoltarea creativității și imaginației.

OBIECTIVE GENERALE

- formarea și dezvoltarea gustului pentru lectură;
- lărgirea ariei de informare a elevilor prin consultarea unei liste bibliografice;
- creșterea interesului pentru cunoașterea realității în general;
- îmbogățirea și dezvoltarea sentimentelor într-o gamă complexă;
- stimularea capacității creative;
- formarea idealurilor etice și estetice;
- dezvoltarea capacității de a gândi și de a se exprima în conexiuni interdisciplinare.
- consolidarea deprinderii de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă a unui text liric;

OBIECTIVE SPECIFICE:

- Conștientizarea și responsabilizarea elevilor cu privire la importanța zilei de 15 ianuarie
- Implicarea elevilor în activități ce contribuie la formarea deprinderii de informare- documentare
- Să cunoască viața și opera marelui poet român Mihai Eminescu;
- Să identifice și să recite poezii din opera poetului;
- Să cunoască și să recite și alte poezii ale altor autori care au scris despre Eminescu;
- Să interpreteze cântece pe versuri de Mihai Eminescu sau închinare lui Eminescu;
- Să participe la jocuri de rol și dramatizări inspirate din opera eminesciană;

OBIECTIVE AFECTIVE:

- Trezirea interesului față de limba română și cultură în general, prin formarea sentimentelor de respect față de reprezentanții literaturii române

ASPECTE IMPLICATE:

1. **Aspectul cognitiv** – prin lecturarea unor poezii și a biografiei, elevii își îmbogățesc cunoștințele despre Eminescu;
2. **Aspectul educativ** – lectura contribuie la educarea elevilor în dimensiunile etice și estetice;
3. **Aspectul formativ** – lectura are drept consecință formarea și consolidarea tehnicilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginației, a capacității de exprimare corectă și expresivă.

**ETAPE DE REALIZARE A INCURSIUNII
ÎN OPERA LUI MIHAI EMINESCU**

- alegerea materialului ilustrativ și ordonarea lui într-o structură unitară;
- selectarea acelor materiale care au corespuns obiectivelor de informare, educare și dezvoltare a aptitudinilor literar-artistice;
- realizarea aspectului interdisciplinar al activității prin alegerea muzicii ca fond, a imaginilor plastice prin desen;
- alegerea mijloacelor de învățământ: volume de poezii, portretele autorului, caseta muzicală, ecusoane, fișa de lucru;
- pregătirea elevilor pentru participarea la activitate , formarea grupelor , alegerea temelor , dirijarea elevilor în pregătirea materialelor pentru alcătuirea portofoliilor;
- se comunică data și locul de desfășurare a activității, se precizează autorul și tematica – Eminescu și poeziile sale ;
- mijloacele de învățământ – volume de poezii, fișele copiilor, caseta muzicală, portretul lui Eminescu;
- se explică scopul activității ;

TIPURI DE INTERACȚIUNE:

- dialogată, dirijată, bazată pe activitatea elevilor, frontală, pe echipe, individuală, expozitivă, artistică.

STRATEGII DIDACTICE:

METODE ȘI PROCEDEE: convorbirea, citirea explicativă, problematizarea, dramatizarea, memorizarea, recitarea, jocul de rol, expunerea, munca în echipă, activitatea diferențiată, cântarea colectivă;

MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: imagini cu viața și opera lui Mihai Eminescu, CD-uri cu prezentări Power Point, computer, video-proiector, fișe, rebus, volume de versuri, diploma.

Tipul activității – interdisciplinară

Discipline abordate: limba și literatura română, muzica, educație plastică, educație civică;

Conținuturile învățării : titlul, autorul, strofa -versul, personajul literar, personificarea, textul liric, ideile principale, cântarea colectivă, desene care să reflecte conținutul versurilor, acrostihul literar;

ACTIVITĂȚI PROPUSE SPRE DESFĂȘURARE

1. **VIAȚA ȘI OPERA LUI MIHAI EMINESCU-** prezentări în Power Point a unor date bibliografice despre viața și opera marelui poet și prozator **MIHAI EMINESCU**, a temelor prezente în poeziile sale, recitări de poezii, prezentarea portofoliilor realizate de elevi, etc.
2. **MOMENT LITERAR ARTISTIC-** elevii recită poeziile scrise de Mihai Eminescu, unele sub formă de dramatizare și interpretează cântece pe versuri de Mihai Eminescu;
3. **FIȘĂ DE LUCRU** – activitate pe grupe cu sarcini diferite de învățare în care elevii aplică cunoștințele legate de tema eminesciană;
4. **EXPUNERE DE DESENE-** elevii care au realizat desene pe marginea poeziilor lui EMINESCU, vor prezenta lucrările;
5. **APRECIEREA ELEVILOR-** sunt acordate diplome tuturor elevilor participanți la activitate;

REZULTATE AȘTEPTATE

- Relaționare și competitivitate între colectivele celor două clase de elevi;
- Implicarea elevilor în activități culturale, extracurriculare și asumarea responsabilităților în aceste acțiuni;
- Consolidarea cunoștințelor literare asimilate în pregătirea pentru activitatea privind opera lui Mihai Eminescu;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare în situații diferite de relaționare;
- Frecventarea C.D.I.-ului din școală pentru noi informații din opera lui Mihai Eminescu și a altor scriitori români;
- Realizarea unui „portofoliu Mihai Eminescu” cu materialele folosite și obținute în această activitate.

Numele și prenumele.....

Data.....

.....

.....

.....

.....

INCURSIUNE ÎN OPERA LUI MIHAI EMINESCU

FIȘĂ DE LUCRU

“Ce te legeni.....”

de Mihai Eminescu

1. Încercuiește răspunsul corect:

- a) Poezia “Ce te legeni...” apare sub forma:
unui dialog, unei povestiri, unei descrieri.
- b) Poetul stă de vorbă cu:
codrul, păsările, vântul.
- c) Dialogul dintre poet și codru are loc:
într-o toamnă târzie, iarnă, primăvara.

2. Transcrie versurile din poezie care sugerează:

Ideea	Versul
☐ crengile-s la pământ	-
☐ iarna este aproape	-
☐ zilele se micșorează	-
☐ păsările călătoare pleacă	-

3. Alcătuieste enunțuri în care să folosești cuvintele:

trece, rămurele, noroc.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Completează enunțurile de mai jos:

1. se leagăna.
2. Fărăfără vânt, crengile se apleacă.
- 3.Toamna frunzișul codrului
4. Vântul frunza-n dungă.
5. trec peste vârful de rămurele.
6. Trec în stoluri

ACTIVIZARE PRIN JOCURI DIDACTICE

Institutor **IONESCU ANGELICA**
Școala „Nicolae Titulescu” Călărași

Rolul formal al școlii derivă din faptul că prescrie reguli și norme, sancționează conduite individuale prin raportare la regulament, dar dezvoltă și relații de prețuire, simpatie, antipatie, alegere sau respingere între elevi sau elevi și învățător.

În acest cadru, elevul își dorește satisfacerea aspirațiilor personale (obținerea succesului, a stimei colegilor), iar pe de altă parte trebuie să răspundă solicitărilor, să se integreze în grup. A investi încredere și respect în cei cu care înveți împreună înseamnă dobândirea capacității de colaborare, înseamnă un câștig pentru fiecare elev, dar și pentru instituția educativă.

Impregnarea cu joc a unora din activitățile instructiv-educative au contribuit la socializarea copilului, la sensibilizarea cerințelor sociale potrivit puterii de gândire și înțelegere a școlărilor mici.

Jocul este o activitate de o vârstă cu omenirea. Ca activitate umană specifică, jocul în general îndeplinește multiple funcții : de creativitate, de distracție, de petrecere plăcută a timpului liber, funcții esențiale de modelare și formare a personalității.

Jocul este modul de existență a copilului, e lumea sa de ficțiuni și simboluri, cu profunde semnificații pentru dezvoltarea lui.

Jocul este „o instituție a poporului de copii” cum spunea subtil și sugestiv Jean Chateau.

Jocurile intelectuale (cu imagini, cuvinte, de perspicacitate) contribuie la asimilarea experienței, la dezvoltarea operațiilor gândirii, limbajului, imaginației. În genere, toate categoriile de joc contribuie la exersarea elementelor de conștiință și conduită morală.

Rezultatele cercetărilor arată că jocul cu roluri este deosebit de sensibil la tot ce reprezintă sfera activității umane, a muncii și raporturile dintre oameni și că tocmai această latură a activității constituie principalul conținut al rolului pe care și-l asumă copilul.

Jocul este chemat să dezvolte dragostea față de muncă, sentimentul de dragoste față de oameni, colegialitate, cooperare, prietenie.

Lucrarea descrie în detaliu tipuri de jocuri utilizate pe parcursul clasei a IV-a la diferite discipline. Acestea au fost folosite fie pentru realizarea feed-back-ului, fie în alte momente ale activităților. Parte din ele s-au regăsit în cadrul lecțiilor demonstrative prezentate la comisia metodică. Pentru exemplificare am ales următoarele:

„*VREAU ȘI EU UN ROL!*”

Tipul: joc de rol

Mod de organizare: pe grupe

Regula: Interpretează cât mai bine rolul!

Obiectiv: să interpreteze un anumit rol prin cântec, mișcare etc.

Desfășurare: Elevii primesc / își aleg roluri diferite dintr-un text, cântec etc. pe care le vor interpreta în fața colegilor. Vor îmbina elementele de mișcare cu textul și melodia, mișcările fiind subordonate direct conținutului.

Se mobilizează fie întreaga clasă, fie doar un grup de elevi, ceilalți având altă sarcină (de recunoaștere, de creație, de completare etc.).

- **Educație muzicală:** Intonează pe roluri cântecul „Căsuța din pădure”, îmbinând unitar elementele de mișcare cu textul și melodia; poate fi folosit și la *științe* când se discută despre animale sălbatice / domestice și mediul lor de viață.

„GRUPEAZĂ CONVENABIL!”

Tipul: joc de sortare și grupare

Mod de organizare: pe grupe sau individual

Regula: Grupează după criteriu!

Obiectiv: să sorteze / grupeze materialele date conform criteriilor cerute;

Desfășurare: Se dau jetoane / liste cu numere, cuvinte, imagini etc. Copiii vor alege și grupe după criteriile cerute.

- **Limba română:** Grupați perechile de sinonime și antonime din lista dată, pe două coloane.
- **Matematică:** Grupați numerele care se împart exact la 2, 3, respectiv 5 din lista de numere de pe planșă. Argumentați alegerea.
- **Științe:** Grupați obiectele în funcție de criteriile găsite pe jetoanele colorate și lipiți-le pe suport (anexă).
- **Educație plastică:** Sortează culorile principale și cele binare din jetoanele primite.
- **Abilități practice:** Alege, din materialele date, pe cele sintetice și pe cele naturale. Grupează-le pe două coloane.
- **Opțional „Cum circulăm”:** Grupează indicatoarele rutiere pe categorii:

de avertizare	de informare
de obligare	de interzicere

- **Opțional „Literatură pentru copii”:** Alege operele literare scrise în proză, respectiv în versuri din lista dată.

„PRIN MIȘCARE REPETĂM”

Tipul: joc de mișcare

Mod de organizare: colectiv

Regula: Mișcăm mâinile, picioarele, capul, trunchiul!

Desfășurare: Copiii execută anumite mișcări, în funcție de cerință.

- **Educație fizică**

Obiectiv: să execute corect mișcarea brațelor, respectând ritmul.

T₁: brațele îndoite, mâinile pe umeri;

T₂: brațele sus;

T₃: brațele lateral;

T₄: brațele pe lângă corp.

- **Limba română:**

Obiectiv: să coreleze anumite mișcări cu acțiunea sau starea (verbul):

Toți copiii aleargă, scriu, cântă, tac, plâng, râd, dorm, citesc etc.

- **Matematică:**

Obiectiv: să recunoască cifrele unităților, zecilor, sutelor din numerele date.

Bate din palme de câte ori auzi cifra 5 în număr.

Ridică brațele când cifra zecilor este 3.

- **Științe:**

Obiectiv: să recunoască părțile principale ale corpului omenesc.

Toți copiii: ridică mâna dreaptă;

ridică piciorul stâng;
 rotesc capul;
 îndoiaie trunchiul în lateral;
 se apleacă.

- **Educație muzicală:**

Obiectiv: să tacteze corect măsura de 2 timpi, cu ajutorul pașilor sau mersului cadențat;

Cântați melodia „Dirijorul”, tactând fiecare timp cu un pas apăsat pe podea.

- **Abilități practice**

Obiectiv: să realizeze o lucrare utilă din hârtie.

După executarea moriștii din hârtie, elevii vor ieși în curte, unde vor alerga o lungime de teren verificând dacă lucrarea funcționează.

„JOCUL FIGURILOR GEOMETRICE”

Tipul: joc de creație

Mod de organizare: individual / în perechi

Regula: Creează propoziții, exerciții, desene etc. folosind figurile geometrice.

Obiective:

- să folosească figurile geometrice în crearea unor desene, colaje;
- să creeze propoziții, exerciții, folosind figurile geometrice ca simboluri ale unor numere sau cuvinte.

Desfășurare: Se dau jetoane cu figuri geometrice sau înlănțuiri ale acestora. Elevii îndeplinesc sarcina jocului, folosindu-se de acestea.

- **Limba română:** Alcătuieste propoziții după următoarea schemă:

Legendă: subiect (un triunghi)
 atribut (un pătrat)
 predicat (un cerc)
 complement. (un dreptunghi)

- **Matematică:** Completează figurile geometrice cu numere, astfel încât egalitățile să fie adevărate.
- **Educație plastică:** Realizează un tapet cu pete decorative în formă de figuri geometrice.
- **Abilități practice:** realizează un colaj „Tangram”;
- **Științe:** Folosindu-te de figurile geometrice, desenează corpul uman, precizând părțile componente ale acestuia.
- **Opțional „Cum circulăm?”:** Creează câte un indicator de atenționare, obligare sau interdicere pe care să le poată folosi în școală („Nu alerga!”, „Folosește coșul pentru hârtii!” etc.).

„DESCOPERĂ IUTE!”

Tipul: joc de descoperire

Mod de organizare: individual

Regula: Descoperă conform cerinței!

Obiectiv: să descopere instrumente muzicale, cuvinte, figuri etc.

Desfășurare: Elevii trebuie să descopere instrumentele din audiție, verbele, tonuri ale unei culori etc., prin acțiuni specifice.

- **Limba română:** Descoperă verbul mimat de coleg (Jocul pantomimelor)!
- **Matematică:** Mută 2 bețe de chibrit din figura construită pentru a obține 7 pătrate din cele 4 inițiale.
- **Științe:** Recunoaște obiectele fiind legat la ochi:

- după gust: lămâie, bomboană, grapefruit, brânză sărată;
- după miros: spirt, oțet, lămâie, acetonă;
- după pipăit: burete, foarfece, creion, ascuțitoare.
- **Educație muzicală:** Descoperă după auz instrumentele muzicale din următoarea melodie.
- **Educație plastică:** Obține pe suport cel puțin 6 tonuri ale unei culori, prin amestecurile cunoscute.

Aceste jocuri favorizează activitatea liberă a elevilor și promovează inițiativa. Avantajul organizării pe grupe constă în însușirea de către fiecare elev a unui model de muncă comun, în acomodarea interpersonală a partenerilor, în achizițiile reciproce.

Reușita jocului didactic este condiționată de proiectarea, organizarea și desfășurarea lui metodică, de modul în care învățătorul știe să asigure concordanță între toate elementele ce-l definesc.

BIBLIOGRAFIE:

- Constantin Cucos – *Pedagogie* – Editura Didactica (1996);
Ioan Nicola – *Tratat de pedagogie scolara* – Editura Didactica (1996) ;
Cristea Sorin – *Pedagogie generala* – Editura Didactica (1996);
Marin Manolescu – *Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar teoretic și practic* – Editura CREDIS 2004.

PROIECT JUDEȚEAN „EUROPA UNITĂ”

Ediția a V-a 2011

Inst. Peneș Viorica

Școala cu clasele I-VIII Tichilești organizează în ziua de **7 mai 2011** în colaborare cu I.S.J. Brăila, în cadrul proiectului Spring day 2011, concursul cu tema, „**EUROPA UNITĂ**”

ARGUMENT

Școala cu clasele I-VIII Tichilești își propune integrarea acestui eveniment în calendarul activităților extrascolare și constituie consolidarea informațiilor despre Uniunea Europeană și abordarea cu optimism a ideii de apartenență a României în marea comunitate a țărilor europene.

Tema aleasă corespunde realitatilor culturale, dar și sociale românești. Acestea pot determina o schimbare de atitudine, încurajează elevii din mediul rural să afle, să cunoască, să învețe, să colaboreze și să-și facă auzită vocea pe marginea temelor europene.

VALORI ȘI ATITUDINI URMĂRITE

- dezvoltarea unei conștiințe europene și crearea sentimentului de cetățean al Europei;
- cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme practice în cadrul diferitelor grupuri etnice sau culturale;
- manifestarea unui comportament social activ și responsabil, adecvat unei lumi în schimbare;
- deschiderea orizontului spiritual prin acceptarea altor culturi și civilizații;
- implicarea activă în viața culturală și social- civilă;
- asumarea apartenenței la o etnie cu toate elementele specifice acesteia;

OBIECTIVE:

- promovarea copiilor din mediul rural cu aptitudini artistice și plastice;
- cunoașterea simbolurilor europene;
- cunoașterea și respectarea drepturilor copilului și a organizațiilor care le protejează;
- dezvoltarea de atitudini favorabile cultivării prieteniei;

GRUP ȚINTĂ

- elevii claselor a IV-a din mediul rural;
- cadre didactice îndrumatoare;

REGULAMENT

1. **Proba de concurs: test grila** cu întrebări corespunzătoare programei școlare la istorie, geografie și educație civică;
2. **Proba artistică:** interpretarea la alegere a unui fragment dintr-o poezie sau cântec în una din limbile de circulație europeană sau a unui dans specific uneia din țările europene;
3. **Proba plastică:** lucrări plastice în tehnica dorită cu tema, „**EUROPA UNITĂ**”- lucrari care vor fi aduse în ziua concursului și vor face obiectul unei expoziții.

MASURI ORGANIZATORICE

1. Înscrierea se face prin telefon, fax la numărul 0239610746; email: sctichilesti2004@yahoo.com în **perioada 1-30 aprilie 2011**; Concursul se va desfășura în ziua de **7 mai 2011, ora 9.00 -12.00** Școala cu cls. I- VIII Tichilești.

2. Fiecare școală din mediul rural va participa cu câte un *echipaj format din 2 elevi pentru fiecare clasa a IV-a*. Membrii echipajului vor colabora în timpul desfășurării concursului

3. Se vor acorda:

- 1 premiu I
- 2 premii II
- 3 premii III
- 3 mențiuni
- celelalte echipaje, precum și cadrele didactice îndrumătoare vor primi diplome de participare.

ORGANIZATOR:

INST. PENEȘ VIORICA

EUROPA UNITĂ

ARGUMENT

Aderarea României la Uniunea Europeană la 1 ianuarie 2007, reprezintă motivul esențial al generalizării informațiilor despre Uniunea Europeană și în învățământul primar.

Concursul „Europa Unită” abordează problematica informațiilor și cunoștințelor relevante despre Uniunea Europeană, procesul integrării României în această într-o manieră interactivă și adecvată vârstei și pregătirii elevilor de clasa a IV-a.

Prin această activitate, elevii sunt invitați să participe la un exercițiu de comunicare, încurajează munca în echipă, promovează creativitatea și se urmărește formarea conștiinței apartenenței la spațiul european a elevilor din ciclul primar.

În acest context, desfășurarea activității competiționale școlare pe tema, „Europa Unită” constituie un prim pas în consolidarea informațiilor despre Uniunea Europeană și abordarea cu optimism a ideii de integrare a României în marea comunitate a țărilor europene. De asemenea încurajează elevii din mediul rural să învețe, să discute, să afle, să-și facă auzită vocea pe marginea temelor europene.

Tema aleasă corespunde realităților culturale, dar și sociale românești. Acestea pot să determine o schimbare de atitudine în privința obiceiurilor, a tradițiilor, a mentalităților. Extinderea U.E. antrenează nevoia de redescoperire a moștenirilor culturale și de valorificare a lor.

Intentionalitatea acestui concurs în cadrul proiectului Spring Day este integrarea acestui eveniment în calendarul activităților extrascolare care să contribuie la pregătirea civică a elevilor din mediul rural și a familiilor lor în vederea integrării cu succes în Europa Unită.

SCOP

Crearea unei modalități concrete despre Uniunea Europeană a copiilor din învățământul primar precum și diseminarea eficientă a informațiilor către alți membri ai comunității care se află în contact direct sau indirect cu mediul școlar.

Implicarea unui număr cât mai mare de elevi din mediul rural, a cadrelor didactice, ai reprezentanților comunității locale în manifestarea atitudinilor cu privire la Uniunea Europeană.

OBIECTIVE

- Promovarea copiilor din mediul rural în activități competiționale;

- Cunoașterea și folosirea unui limbaj adecvat în cadrul relaționării interumane;
 - să cunoască și să folosească termeni specifici limbajului optim relaționării;
 - să formuleze enunțuri simple și opinii despre prietenie, relații de vecinătate;
- Accentuarea dimensiunii europene în educație prin organizarea de acțiuni între elevii școlii noastre și elevii altor școli;
- Cunoașterea și respectarea drepturilor copilului și a organizațiilor care le protejează;
- Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare, promovare și cultivare a dialogului și a toleranței pentru o conviețuire civilizată într-o Europă unită;
- Dezvoltarea sentimentului de apartenență europeană, a responsabilității civice, prin conștientizarea necesității implicării lor în viața comunității;
 - să conștientizeze noțiunea de apartenență europeană și să formuleze criterii simple privind nevoia de stabilire a unor relații de prietenie, de bună înțelegere;
- Implicarea comunității locale, alături de școală și familie, în promovarea noii educații, ca răspuns la problematica lumii contemporane;
- Conștientizarea și afirmarea valorilor europene, a valorilor românești în context european, prin participarea interactivă a elevilor la acțiuni în cadrul proiectelor promovate de U.E.;
 - să cunoască și alte țări precum și capitalele acestora;
- Dezvoltarea de atitudini favorabile cultivării prieteniei;

GRUP ȚINTĂ

Activitatea se adresează elevilor de clasa a IV- a din mediul rural. Fiecare școală va participa cu câte un echipaj format din doi elevi care vor colabora în timpul desfășurării concursului.

Beneficiari direcți:

- 30 elevi din clasele a IV-a
- învățători participanți

Beneficiari indirecti:

- membrii familiilor elevilor participanți la acțiune;
- restul elevilor și cadrelor școlilor participante;
- ceilalți membri ai comunității;

Impactul estimat asupra grupului țintă (elevi, cadre didactice, comunitatea locală, etc.) va fi benefic:

Asupra elevilor:-

- elevii învăț să conștientizeze probleme importante, să lucreze în echipă;
- să promoveze cunoașterea, înțelegerea și relaționarea copiilor
- să dezvolte spiritul de cooperare și colaborare.

Asupra cadrelor didactice:

- inseamna valorificarea experientei la orele de studiu, dezvoltarea personala cat si diversificarea activitatii educative la nivelul scolii;
- realizarea unui real si eficient schimb de experienta intre cadrele participante la concurs in calitate de indrumatori ai elevilor;

Asupra comunitatii:

- diseminarea eficienta si corecta a informatiilor despre Uniunea Europeana catre toti membrii comunitatii care se afla in contact direct sau indirect cu mediul scolar.

Rezultate asteptate:

- o mai buna cunoastere si intelegere a geografiei, istoriei valorilor culturale, stiintifice, morale ale Europei; constientizarea valorilor nationale si a locului lor in contextul valorilor europene;
- cresterea gradului de participare a elevilor din mediul rural la activitati competitionale, activitati extrascolare si extracurriculare;
- dezvoltarea spiritului de echipa, de cooperare si colaborare intre scoli.

REGULAMENT**Probe de concurs:****1. Test grila** cu intrebări corespunzătoare programei școlare:

- material bibliografic: programa scolara pentru clasa a IV-a la istorie, geografie si educatie civica; manuale alternative:

Istorie – Marcela Penes, Ileana Troncota - unitatea 6;

Europa unita;

Geografie –Viorela Anastasiu, Celina Iordache, Dan Dumitru

Unitatea 4 – **Romania in Europa si pe glob**

Educatie civica – Dumitra Radu, unitatea 3 – **Drepturile copilului**

2. Interpretarea la alegere:

- a unui fragment dintr-o poezie sau cântec in una din limbile de circulație europeană;
- a unui dans specific uneia din țările europene

3. Prezentarea unor lucrări plastice in tehnica dorita (pictura, colaj, etc.) cu tema „Europa unita” care se

vor aduce in ziua desfasurarii concursului si vor face obiectul unei expozitii realizate cu ocazia Zilei Europei – 9 mai. Lucrarile plastice nu se returneaza.

Evaluarea lucrarilor si desemnarea câștigătorilor se va face în ziua concursului de urmatoarea echipă de **evaluatori:**

Inspectori de specialitate: Inst. Bonciu Ecaterina

Prof. Paul Pruş

Director: Prof. Dincă Nicoleta

Prof Herciu Izabela

Inv. Radulescu Luciana

Mihai Adriana - primaria locala

elev Mihai Stefan clasa a VIII-a

Concursul se va desfasura in ziua de **7 mai 2011, ora 9.00 - 12.00** Scoala cu cls. I- VIII Tichilesti.

Fiecare școală din mediul rural va participa cu câte un **echipaj format din 2 elevi pentru fiecare clasa a IV-a**. Membrii echipajului vor colabora în timpul desfășurării concursului.

Se vor acorda premii I, II, III și MENȚIUNE echipajelor câștigătoare, iar cadrelor didactice îndrumatoare diplome de participare.

Masuri organizatorice:

Inscrierea se va face prin telefon /fax la numarul 0239610746, mail- stichilesti2004@yahoo.com în perioada 1 aprilie - 30 aprilie 2011, între orele 9.00-15.00 cu numele și prenumele elevilor care alcătuiesc echipajele și a cadrului didactic participant.

ROLUL DETERMINANT AL ȘCOLII ÎN CONSERVAREA ȘI VALORIFICAREA TRADIȚIILOR

**Profesor pentru învățământ primar: Abază Irina
Școala cu clasele I-VIII nr. 1 Onești, jud. Bacău**

*„A păstra obiceiul din părinți și strămoși și a nu pierde nimic din ce-ai moștenit,
ca să lași întreaga ta avere sufletească nepoților, asta o face tradiția”.*
George Coșbuc – „Opere”

Omenirea s-a conservat și a evoluat prin cultura și civilizație asigurând continuitatea trecut-prezent-viitor. Mostenirea creației materiale și spirituale a generațiilor anterioare, intrată în tradiție, constituie obiectul cunoașterii și valorificării ei pentru a adăuga noi și moderne creații pentru a prefigura viitorul.

Etimologia cuvântului ”tradiție”, în limba latină, -traditio, onis=transmitere, obicei înrădăcinat, condensează ansamblul de obiceiuri, credințe, cunoștințe, practici pastrate și transmise din generație în generație. Ea constituie zestrea unei comunități, este dovada nivelului de viață al comunității în diferite perioade istorice. Este o componentă a identității.

Traditionalismul desemnează o orientare social, politică și culturală îndreptată spre cunoașterea și evaluarea moștenirii înaintașilor. Așezământul față de tradiție este nuanțat și se manifestă prin respect valoric, critic, selectiv la identitatea unei comunități. Având ca reper tradiția ne raportăm la nevoile comunității, fapt care mijlocește comunicarea interindividuală și intercomunitară. O primă semnificație a tradiției este cea de temei a identității unei comunități. După cum individul, din instinct de conservare și pentru propria sa siguranță, se construiește pe sine, pe fondul zestre primite, tot astfel și comunitatea se construiește pe sine, progresarea raportându-se la ceea ce au păstrat și au transmis înaintașii. Tradiția este moștenirea unei comunități cu performanțele și esecurile ei, toate fiind oferite spre învățarea urmașilor.

Raportarea la tradiție este o problemă de educație: ea trebuie păstrată, respectată, cunoscută și transmisă generațiilor viitoare. Prin sistemul educațional al comunității se transmite după criterii valorice creația materială și spirituală a înaintașilor.

Mândria de a aparține unei comunități, sub emblema tradiției, este un element de sprijin al siguranței de sine, acesta fiind fundamentul comunicării intercomunitare.

Cunoașterea tradiției și transmiterea ei este unul dintre obiectivele politicii educaționale. Învățământul constituie o compunere a istoriei culturii și civilizației. Sistemul educațional al oricărei comunități este marcat de tradiție: datini și obiceiuri.

Cultura română are o temelnică identitate tocmai datorită tradiției bogate și valoroase a poporului român.

În timpul ministerului lui Spiru Haret au fost construite mai multe școli, prin dezvoltarea învățământului rural, printre care în anul 1909 s-a construit Școala Bogdanesti. Spiru Haret, ministrul Instrucțiunii Publice și al Cultelor, afirma: ”Cea dintâi datorie a școlii, care vine înaintea oricărei alteia, este de a forma buni cetățeni și cea dintâi condiție pentru a fi un bun cetățean, este de a-ți iubi țara, fără rezerva, de a-ți cunoaște istoria, tradiția și datinile și de a avea încredere în viitorul ei.”

Tânără generație trebuie formată în spiritul așezământului față de tradiție, obiceiuri și datini, a păstrării zestre strămoșești pentru a-și forma identitatea și apartenența la comunitate în care trăiește și învață. În acest sens au existat preocupări, de peste o sută de ani în urmă, referitoare la păstrarea, restaurarea și valorificarea trecutului istoric a comorilor artistice și etnografice.

Aparute pe o anumită treaptă de dezvoltare a societății, datinile și obiceiurile au dăinuit atâta timp cât condițiile care le-au generat au rămas neschimbate sau au dispărut o dată cu schimbarea acestora. Ele

reflecta o anumita mentalitate desprinsa din preocuparile specifice ale vietii, gesturile si atitudinile oamenilor completandu-se armonios viata lor proprie. Din acest punct de vedere, datinile si obiceiurile nu definesc o mentalitate primitiva, ci mai degraba una practica in care fiecare gest si actiune au fost pastrate cu grija pentru a fi utile in anumite imprejurari. Obiceiurile sunt pastrate ca reminiscente ale ritualurilor antice de fecunditate, practicate in gesturile de demult, de catre primii agricultori si pastori.

Inceputul iernii este anuntat de sarbatoarea Sf. Andrei, considerat patronul spiritual al poporului roman, apostolul crestinitatii pentru tinuturile danubiene. Craciunul vine din latinescul "Creationem" sau dupa verbul latinesc "collo-ere-ari", care inseamna "a cultiva" si care a dat si cuvantul colinde. Colindele sunt niste cantece epice care glorifica nasterea lui Iisus. Colindatorii invoca misterul Nasterii Mantuitorului, iar refrenele intonate au simbolurile unor ofrande specifice culturii vegetale. Plugusorul este acompaniat de instrumente populare – clopotei si tobe-precum si de un instrument ancestral – buhaiul – facut din piele de animal.

Pastele "este cea mai mare sarbatoare religioasa a crestinitatii si o incununare a sarbatorilor de primavara:

- Martisorul – unde firul alb si rosu simbolizeaza in spiritualitatea noastra, sanatatea si curatenia sufletului, aducator de prospetime si belsug pentru intreaga gospodarie;
- Bunavestire – dupa credinta populara se spune ca in aceasta zi se dezleaga limba pasarilor
- Duminica Floriilor – exprima explozia naturii in anotimpurile de primavara si vara, imprumutand sarbatorilor religioase haina vegetalului.

Moment crucial al anului, solstitiul de vara, care coincide si cu marea sarbatoare religioasa a Sf. Ioan Botezatorul, prilejuieste celebrarea Sarbatorii Sanzienelor, in ziua de 24 Iunie. Acasta sarbatoare este cunoscuta sub numele de "Dragaica" sau "Iele"-intruchipari ale vrajitoarelor si ale spiritelor malefice care ameninta sanatatea si iubirea tinerilor. Coronita de sanzaiene este purtata de tineri pentru a aduce noroc in iubire.

La 24 iunie, an de an, se sarbatoreste ziua comunei Bogdanesti, traditia fiind pastrata prin manifestari artistice, religioase. de catre fiii satului.

Botezate, printr-o hotarare de guvern ce dateaza din anii '90, Centre Judetene de Conservare si Valorificare a Creatiei Populare, aceste institutii descentralizate sint finantate integral de la buget si se afla in subordinea consiliilor judetene. Misiunea lor declarata, asa cum si numele o indica, este aceea de a veghea, pe cit le sta in putere, la pastrarea nealterata a traditiilor populare ale locului si la punerea in valoare a acestora prin diferite manifestari de gen, precum festivaluri, expozitii, tirguri populare, dar si materiale editate – carti, brosure, casete audio sau video, compact-discuri.

Apropiind copiii de cunoasterea folclorului, putem spune că am deschis o poartă spre cunoasterea interioară, întrucât obiceiurile și tradițiile populare exprimă pe fiecare ca individ al neamului din care se trag.

BIBLIOGRAFIE:

1. Constantin Eretescu, *Folclorul literar al românilor*, Editura Compania 2007;
2. Ion Ghinoiu, *Mica enciclopedie de tradiții românești- Sărbători, Obiceiuri, Credințe*, Editura Agora, 2008;
3. Narcisa Alexandra Știucă, *Sărbătoarea noastră cea de toate zilele- sărbători în cinstea iernii*, Editura Cartea de buzunar, 2005;
4. Tudor Pamfile, *Sărbătorile la români*, Editura Saeculum, 2005.

CONSILIEREA VOCAȚIONALĂ - O ACTIVITATE SISTEMICĂ

Profesor pentru învățământ primar: Abază Irina
Școala cu clasele I-VIII Nr. 1 Onești

Apărut și dezvoltat în SUA la începutul secolului trecut, domeniul consilierii psihopedagogice caută să își precizeze limitele pe măsura cunoașterii psihologice. Consilierea reprezintă din perspectivă antropologică a raportului dintre cultură și binomul normalitate-boală mintală, un model de intervenție care urmărește menținerea individului în cadrul modelelor expresive oferite de cultură și în afara modelelor de inconduită. Demersul consilierii ca model de intervenție, este rezultatul unui mediu socio-cultural caracterizat printr-o consistență dinamică și nevoie de eficiență.

Caracterul global și pluridisciplinar al problematicii sociale, evoluția rapidă a economiei, a științei și dezvoltarea tehnologiilor de vârf (electronice, informaționale, chimice, biologice, aerospațiale) au determinat intelectualizarea muncii în majoritatea domeniilor de activitate, o mobilitate a profesorilor, și o mai bună informare a lor, remodelarea potențialului uman pentru alegerea corectă a profesiei și a carierei, după nivelul de cunoștințe, deprinderi, abilități, capacități intelectuale, aptitudini, interese, aspirații.

Conform Asociației Britanice de resort, consilierea reprezintă utilizarea într-o manieră abilă și principală a relației dintre consilier și client în scopul de a susține și favoriza cunoașterea de sine, autocunoașterea, maturizarea și dezvoltarea resurselor profesionale.

Consilierea constă în ansamblul acțiunilor pe care consilierul le întreprinde în scopul de a-l ajuta pe subiect să se angajeze în activitățile care îl vor conduce la rezolvarea problemelor sale. Conceptul de consiliere se referă la o relație interumană de ajutor dintre o persoană specializată, consilierul și o altă persoană care solicită asistență specializată, clientul. Relația dintre consilier și persoana consiliată este una de alianță, de participare și colaborare reciprocă.

Obiectivul consilierii constă în a ajuta clientul să înțeleagă și să-și clarifice modalitatea în care își percepe viața, să învețe să își atingă scopurile esențiale prin decizii fundamentale și prin rezolvarea problemelor de natură afectivă sau interpersonală.

Demersul consilierii se centrează atât pe dimensiunea preventivă a tulburărilor afective și comportamentale, cât și a rezolvării de probleme, a dezvoltării și optimizării personale.

Procesul consilierii pune problema modalităților de învățare, cât și a condițiilor în care o personalitate se poate dezvolta în mod optim. Nivelul de dezvoltare și optimizare personală este indicat de: capacitatea de deschidere spre noi experiențe, sentimentul de valorizare a potențialului propriu, capacitatea de auto-reflexie, perceperea schimbărilor de sine pozitive, eficiență, flexibilitate, creativitate, respingerea rutinei.

Consilierea psihopedagogică are ca scop sprijinirea elevului pentru a-și forma o imagine de sine corectă, pe baza autocunoașterii resurselor de care dispune, și pentru a se integra în mediul socio-profesional, cultural și comportamental. De ce oare este necesară această cunoaștere? Deoarece, lumea contemporană se prezintă printr-o dezvoltare accelerată în domeniul tehnicii, științei, informaticii dând naștere unor concepții, idei, descoperiri de cea mai mare valoare. Acestea duc la informatizarea societății, restructurarea și reînnoirea nor demersuri pluridisciplinare.

Consilierea este un proces în care un profesionist stabilește o relație bazată pe încredere cu o persoană care are nevoie de sprijin. Această relație asigură exprimarea ideilor și sentimentelor în legătură cu o problemă și oferă sprijin în clarificarea sensurilor fundamentale, în identificarea unor pattern-uri valorice pe baza cărora se pot formula soluții.

Prin procesul de consiliere se poate ajunge la o înțelegere mai profundă a gândurilor, a trăirilor emoționale care asigură șansele unui nivel optim de dezvoltare a resurselor personale.

Consilierea asigură asistența individului în explorarea și înțelegerea propriei identități, îl sprijină în dezvoltarea unor strategii de rezolvare a problemelor și luare a deciziei. În consiliere s-au conturat patru direcții de abordare a problemelor cu care se poate confrunta individul pe parcursul evoluției sale: intervenția în situații de criză, intervenția ameliorativă, prevenția, intervenția formativă și de dezvoltare.

Consilierea individuală este o interacțiune personală între consilier și client, în cadrul căreia consilierul asistă clientul în rezolvarea problemelor mentale, emoționale sau sociale. Consilierea individuală se desfășoară în ședințe care oferă clientului maximă confidențialitate ceea ce permite explorarea ideilor, sentimentelor sau atitudinilor problematice. Consilierul și persoana consiliată formează împreună o echipă.

Consilierea de grup presupune o relaționare a consilierului cu un grup ai căror membri au o problemă comună. Procesul de consiliere valorifică experiența și cunoștințele fiecărei persoane asistate. La nivelul grupului se stabilește o rețea socială prin care sunt dezvoltate, pentru fiecare individ în parte, metodele și planurile de clarificare a situației existente, ajungându-se la individualizarea problemei. Acest tip de interacțiune contribuie nu numai la dezvoltarea individului dar și a grupului ca întreg. În consilierea de grup se cristalizează un sentiment de comunitate având la bază nevoia de afiliere, apartenență, se clarifică dorințe, nevoi și opțiuni, iar autorealizarea pozitivă a fiecărui membru este raportată la dinamica grupului. Obiectivele consilierii de grup vizează crearea unui mediu care să dezvolte participanților capacitatea de a obține informații și abilități, de a-și forma atitudini constructive.

Scopurile consilierii au în vedere:

- sprijinirea persoanei consiliate în dezvoltarea propriei individualități
- asistarea în procesul de autocunoaștere, sprijin în procesul de căutare- formare a identității
- dezvoltarea unei imagini de sine pozitive și autoacceptare
- dezvoltarea abilităților sociale, de interacțiune cu ceilalți
- formarea abilităților de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor
- sprijinirea în formularea de scopuri specifice și măsurabile care pot fi observate din punct de vedere comportamental

Deoarece consilierea educațională este un proces complex, acest proces se va derula urmând anumite etape și tehnici specifice în funcție de problema și personalitatea celui consiliat.

Etapă inițială în consiliere presupune stabilirea unei relații efective între consilier și elev. Stabilirea acestei relații este absolut necesară pentru a se produce schimbări pozitive

Societatea contemporană intră în contact cu neajunsurile din jur, resurse de materii limitate, decalaj între țări, afectarea mediului înconjurător, conflicte interetnice, creștere demografică, ajungându-se la o criză cu caracter global a educației. Producând forța de muncă pentru producție și cercetare, educația este implicată în procesul dezvoltării sociale.

Creșterea eficienței școlii se poate realiza prin introducerea unor teorii noi de educație cum este prevăzut și în programul UNESCO; prin educație economică și antreprenorială, educație pentru comunicare și timpul liber, educație interculturală, pentru sănătate, pentru pace și cooperare, pentru participare și democrație, pentru protejarea mediului înconjurător.

Educația prin funcția ei prospectivă își propune să formeze un om receptiv față de schimbări și capabil să se adapteze la situații noi. Pornind de la o analiză prospectivă a societății de mâine, educația propune modele noi de personalitate pentru o societate sensibil schimbată sub impulsul, tehnicii și tehnologiilor înalte (rolul consilierii este important). Individul acționează diferit la aceste schimbări ale societății.

Facilitatea dezvoltării individului constituie scopul major al consilierii, de aceea conceptele avansate de acest domeniu al psihologiei sunt de maximă importanță. Consilierul trebuie să înțeleagă procesele complexe prin care se modifică și se constituie componentul uman. Dezvoltarea poate fi înțeleasă ca un complex de procese psihice, sociale și fiziologice care permit existența individului în mediul dat.

Umanizarea copilului și personalitatea sa sunt hotărâte de condițiile de mediul socio-cultural, iar din cadrul acestuia educația are rolul determinant.

Copilul devine om social numai prin educație, cu ajutorul căreia își însușește limbajul social, cultura generală și comportamentul moral-cetățenesc, și își formează concepția despre lume, își dezvoltă potențialul creator și se pregătește pentru integrarea socio-profesională. De aceea este important pentru părinți, cadre didactice, organizații de tineret sau instituții de cultură să cunoască temeinic personalitatea copilului, gradul de educabilitate structurând întregul proiect detehnologie al educației. Scopul educației este de "a înălța pe culmi nobile de viață omul, comunitatea etnică și umanitatea prin cultivarea valorilor spiritului (Gentile, G. The Rormof Education). Persoana trebuie să se cunoască pentru a ști în ce domeniu poate face față, sau în cel

mai fericit caz posibilitatea de a se reprofila în alte domenii. Imaginea de sine pe care trebuie să o aibă fiecare persoană contribuie enorm la realizarea unei educații eficiente, deoarece ea cuprinde ansamblul abilităților, atitudinilor și comportamentelor proprii. Prin aceasta persoana află cine este și ce poate face. Disfuncțiile la nivelul imaginii de sine are repercursiuni la nivelul modalităților fundamentale de relație și a atitudinii globale în fața vieții, prin proiecția problematicii personale asupra diferitelor obiecte.

Unul din aspectele importante ale realizării educației este domeniul afectiv. Se întâmplă deseori să ne confruntăm ce nu pot face fața regulilor impuse de școală, profesor, colegi, familie. Acestea pot afecta comportamentul acestuia atât în mediul social cât și în cel familial sau școlar. Educația primită înainte nu mai are nici o valoare. Atunci rolul consilierului este de a media conflictul individului de a lucra la imaginea de sine dând încredere în propriile capacități, cultivând sentimentul autoapreciere, responsabilitate. Teamă de a nu face față cerințelor crescute ale societății schimbărilor din mediul înconjurător duc la deficiențe pe plan afectiv și comportamental ce împiedică realizarea unei educații corespunzătoare. În educația copilului e nevoie de școală, familie, societate. Un nivel scăzut al stimei de sine este rezultatul unei discrepanțe importante dintre Eul ideal și Eul real.

Intervenția consilierului constă în discutarea mesajului transmis clientului de Eul său ideal, mesaj de tipul „Dacă nu te porți astfel... nu te mai iubesc... trebuie să fii astfel...”, și de construirea imperativului - mesaj de tipul „Te iubesc așa cum ești”. De aceea, stima de sine se află în relație cu mesajele pozitive de la persoanele semnificative ale psihogenezei: acordarea atenției și afecțiunii, încurajarea și lauda, respectul pentru sine așa cum este. În activitatea noastră de educator întâlnim cazuri în care elevii manifestă agresivitate, diferite adicții, comportament sexual deficitar sau deviant, tulburări ale comportamentului alimentar (comportamental, angoasă și depresie până la intensitate nevrotică-nivelul afectiv. Acestea sunt probleme datorate deficienței stimei de sine indicate de: senzația de abandon, nemulțumirea de sine, fuga de afecte, nepăsare sau rebeliune, dereglarea responsabilității, incapacitatea de implicare. Aici revine rolul consilierului de a depista cauzele care au dus la acestea. În majoritatea cazurilor acestea pot fi cauzate datorită unor critici parentale prin raportarea la standarde înalte (care produce nevoia de a fi perfect) sau lipsa unei relații parentale adecvate. Descoperind la timp aceste cauze educatorul va căuta metode adecvate încurajării individului, redării puterii lui existențiale. Școlaritatea este o etapă inițială a educației permanente, care trebuie să-i învețe pe copii cum să învețe și să se integreze socio-profesional. Componenta generală și cea profesională a educației permanente sunt strâns legate între ele, permițând dezvoltarea omului la noile condiții, în scopul calității vieții și folosirii eficiente a timpului liber, pentru desăvârșirea formării personalității creatoare. Sensul teleologic al educației este imprimat de faptul că educația este ghidată, orientată și reglată de un sistem de valori acționale, comenzi, exigențe, tendințe, intenții, dorințe, conștientizate și uneori, exprimate de către factorii care sunt angajați în acțiunea instructiv-educativă. Finalitățile educației sunt ca unități dinamice dintre ideal scop și obiective sunt rezultate ale unor opțiuni mereu în mutație și ca atare ele nu pot fi prescrise odată pentru totdeauna. Ele trebuie să permită deschideri față de valori variate, înnoite, care să dinamizeze atât individual cât și societatea. Climatul axiologic se pare că alimentează consistent finalitățile educației, imprimându-le o dinamică specifică și o importanță considerabilă „Câtă vreme aceste valori nu sunt recunoscute, explicate, apărute, dar și criticate, ambiguitatea (voluntară sau nu) grevează procesul educativ. Rolul consilierului e de a determina aceste valori, de a le impune, involuntar spre a fi conștientizate și recunoscute. Dacă în mod tradițional, obiectivele educației erau centrate pe asimilarea cunoștințelor, astăzi a devenit tot mai pregnant necesară adoptarea unei alte ierarhii care să vizeze în primul rând-formarea unor atitudini și capacități spirituale, apoi dobândirea de priceperi și deprinderi, după care urmează asimilarea de cunoștințe (cf. Ressek, Văideanu, 1897 pp. 148-149).

Trebuie făcută observația că referitor la asimilarea cunoștințelor în școală, un rol deosebit îl au și comportamentele dobândite în școală, greu de surprins în obiective operaționale. De exemplu, procesele afective nu pot fi observate, cu atât mai puțin măsurate. Aici intervine rolul consilierului psihopedagogic deoarece, pretenția de a operaționaliza orice obiectiv se lovește de praguri ce nu pot fi depășite. Nu este mai puțin adevărat că sunt și situații, comportamente ce nu pot fi anticipate, prefigurate, cerute explicit în practica pedagogică, De regulă, una și aceeași achiziție a unui elev, poate fi definită din unghiuri de vedere diferite (cognitiv, afectiv, psihomotor) sau la mai multe niveluri de generalitate. Pentru Burrhus F. Skinner,

procesul învățării este o acțiune de reglare a comportamentului prin discriminare și întărire. Comportamentele gratificate vor fi întărite și vor avea o mai mare probabilitate de a fi repetate, în timp ce penalizarea va duce la restrângerea comportamentală. Sarcina consilierului constă în identificarea situațiilor care au condus la diferite întăriri pozitive sau negative ale comportamentului clientului.

Procesul de consiliere îl va ajuta pe orice client să-și identifice gândurile, emoțiile și comportamentele, care conștientizate fiind, îl fac să se simtă plin de resurse și să hotărască schimbarea (Janice Russel, Graham Dexter, Tim Bont, 1992). La ce este bună consilierea psihopedagogică? La cunoașterea propriei persoane, la rezolvarea unor conflicte cu sine și cu cei din jur, la folosirea unui stil de viață sănătos.

Putem pune pe primul nivel consilierea ca parte a funcției didactice, apoi pe al doilea nivel corelată cu funcția didactică, dar cu un anumit grad de specializare și separată de funcția didactică și furnizată de specialiști.

Consilierea psihopedagogică ar trebui introdusă ca obiect de sine stătător în programa școlară, deoarece acest domeniu ajută enorm la cunoașterea individului și corectarea deficiențelor, atitudinale, comportamentale, asigură un echilibru în asimilarea corectă a cunoștințelor prevăzute în programele școlare, asigură un climat educativ corect realizându-se scopul educației noi reușite.

Bibliografie:

1. Constantin Cocoș - „*Pedagogie*”, Editura Polirom, 2000;
2. MATEI Georgescu - „*Introducere in consilierea psihologica*”, Editura Fundatiei Romania De Maine, București, 2004;
3. Marin Stoica - „*Pedagogie. Psihologie*”, Editura Gheorghe Alexandru, 2002.

MULȚIMI INFINITE, CARDINAL

Profesor Florea Adrian
Școala nr. 98 „Avram Iancu”, București

Problema infinitului este foarte interesantă. Încă din clasele mici ne formăm părerea că un segment de dreaptă are un număr infinit de puncte, suntem convinși că mulțimea numerelor naturale este infinită, pentru că la orice număr natural, oricât de mare, se poate adăuga o unitate. Pentru infinit folosim simbolul „ ∞ ” cu care nu putem face operații aritmetice. Ce semnificație are $\infty + \infty$, sau $\infty - \infty$? Este un infinit mai mare decât alt infinit? Un segment cu lungimea de 10 cm are mai multe puncte decât o parte a sa, un segment, să zicem, de lungime 2 cm? Este nevoie de prezentarea câtorva noțiuni teoretice.

Fie A și B două mulțimi. Între elementele celor două mulțimi există o corespondență **biunivocă** dacă fiecărui element din mulțimea A îi corespunde un element din mulțimea B, dar și invers, fiecărui element din mulțimea B îi corespunde un element din mulțimea A.

Două mulțimi A și B se numesc **echipotente** dacă între elementele lor se poate stabili o corespondență biunivocă, caz în care scriem $A \simeq B$.

Mulțimea primelor n numere naturale est mulțimea $\{1, 2, 3, \dots, n\} = \{x \in \mathbf{N} \mid 1 \leq x \leq n\}$ care se scrie prescurtat $[1, n]$.

Definiția mulțimilor finite:

O mulțime A se numește **finită** dacă există un număr natural n cu proprietatea că mulțimea A este echipotentă cu mulțimea $[1, n]$. $A \simeq [1, n]$.

Numărul natural n , care reprezintă numărul de elemente ale mulțimii A se numește **cardinalul** acestei mulțimi.

Mulțimi infinite: O mulțime A se numește **infinită** dacă nu este finită.

Mulțimea numerelor naturale este infinită Cardinalul unei mulțimi infinite se consideră ∞ .

O mulțime M este **numărabilă** dacă este echipotentă cu mulțimea \mathbf{N} a numerelor naturale.

Cardinalul mulțimilor numărabile se notează cu \aleph_0 (alef zero) și este un cardinal numărabil.

Demonstrăm acum că mulțimea numerelor reale nu este numărabilă.

Să presupunem că așezăm numerele reale cuprinse între 0 și 1 în șiruri de fracții zecimale infinite, unul sub altul:

0, **a**₁a₂a₃...a_n.....

0, **b**₁**b**₂**b**₃...b_n.....

0, **c**₁**c**₂**c**₃...c_n.....

.....

0, **d**₁**d**₂**d**₃...**d**_n.....

.....

Construim numărul $x=0,z_1z_2z_3\dots z_n\dots$ astfel: Prima zecimală z_1 să fie diferită de prima zecimală a_1 a primului număr, a doua zecimală z_2 să fie diferită de a doua zecimală b_2 a numărului al doilea și așa mai departe. Numărul x astfel construit nu poate fi în șirurile noastre pentru că el diferă prin cel puțin o zecimală de fiecare număr din șir.

Demonstrația aceasta a fost făcută de Georg Cantor, întemeietorul teoriei mulțimilor și este cunoscută de procedeul diagonalizării.

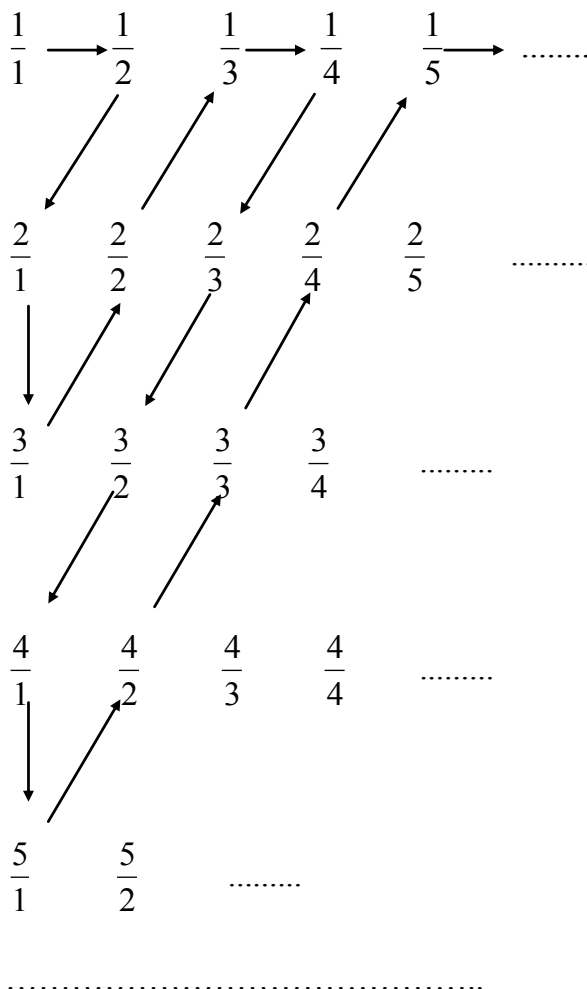
Mulțimea \mathbf{R} a numerelor reale are cardinalul continuu, care este mai mare decât cardinalul numărabil.

Ce fel de cardinal are mulțimea numerelor raționale? Se știe că mulțimea \mathbf{N} a numerelor naturale este inclusă în mulțimea \mathbf{Q} a numerelor raționale.

De asemenea, între orice două numere raționale a și b se află cel puțin un număr rațional (de exemplu media lor aritmetică $\frac{a+b}{2}$). Este cardinalul mulțimii \mathbf{Q} numărabil sau continuu?

Pare surprinzător, dar mulțimea numerelor raționale este numărabilă, adică se pot număra toate elementele ei folosind numerele naturale astfel:

Formăm un tabel din șiruri de numere raționale. Pe prima linie scriem toate fracțiile cu numărătorul 1, pe a doua linie scriem toate fracțiile cu numărătorul 2 și așa mai departe, în ordinea crescătoare a numitorilor:

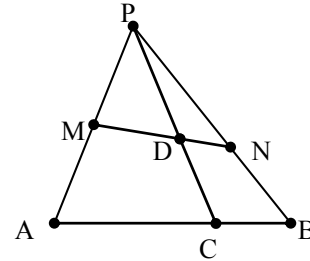

Și acum le numărăm în sensul săgeților. Acest tabel, este clar, conține toate numerele raționale și nu numai o dată (întregul apare pe fiecare șir: $1/1, 2/2, 3/3, \dots$, la fel $1/2, 2/4, 3/6, 4/8, \dots$ etc.). Cum mulțimea \mathbf{N} este inclusă în mulțimea \mathbf{Q} , am găsit că mulțimea numerelor raționale are același cardinal ca și mulțimea numerelor naturale!

În încheiere dăm o altă definiție a mulțimilor infinite: O mulțime este *infinită* dacă se poate pune în corespondență biunivocă cu submulțimi propriu-zise ale lor.

O exemplificare geometrică este următoarea:

Fie segmentele AB și MN . Dreptele AM și BN se intersectează în punctul P . Luăm un punct oarecare C pe segmentul AB . Dreapta PC unic determinată intersectează segmentul MN într-un punct D . Cum punctul C poate fi oricare punct al segmentului AB , dreapta PC va intersecta întotdeauna segmentul MN într-un punct. Astfel că fiecărui punct al segmentului AB îi corespunde un punct al segmentului MN , adică cele două segmente au același număr de puncte!

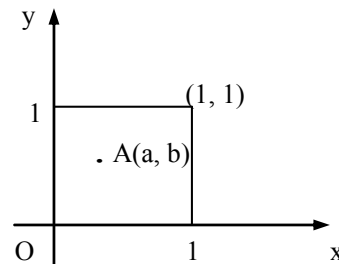
Cardinalul pătratului este egal cu cardinalul unui segment (al unei laturi):

Considerăm un pătrat cu latura de 1 și un punct interior pătratului $A(a, b)$.

Coordonatele a și b sunt de forma:

$$a=0,a_1a_2a_3\dots ; b=0,b_1b_2b_3\dots$$

Punctului A îi asociem în mod univoc un punct de pe axa Ox de abscisă $c=0,a_1b_1a_2b_2a_3b_3\dots$, punct care se află pe latura pătratului, dar care nu poate fi asociat altui punct din pătrat. Găsim astfel cardinalul pătratului este mai mic decât cardinalul unei laturi. Dar latura este inclusă în pătrat. Rezultă că pătratul și segmentul au același cardinal!

PRINCIPIILE APLICATE ÎN MANAGEMENTUL CLASEI

Profesor pentru învățământ primar: Abază Irina
Școala cu clasele I-VIII nr. 1 Onești

Managementul unităților sociale, ca teorie și pragmatică, a devenit mult mai complex în perioada actuală de profunde transformări sociale, marcată de tranziția de la un sistem social – politic și economic de tip dictatorial, hipercentralizat, etatizat și politizat la cel inspirat de valorile democrației și economiei de piață. Controlul acestor schimbări, integrarea activă a resurselor umane în mediul social caracteristic noii lumi de valori presupune a deplină și corectă cunoaștere a diverselor câmpuri manageriale și în principal, a managementului resurselor umane.

Managementul resurselor umane (M.R.U.) trebuie să surprindă specificul și dinamica socio-economică și culturală a respectivului teritoriu pentru a deveni util, practic, pentru a asigura managerilor o sursă veritabilă de cunoaștere, generatoare de idei a căror aplicare (optimizare, instrumentare, implementare) să provoace și să argumenteze eficiența procesului educativ. Menționăm că managementul în general și cel al resurselor umane în particular nu se poate dezvolta în nici un caz prin simplu import conceptual: nu există manuale care învățate pe de rost, memorate, să ducă automat la aplicare.

Se poate aprecia că obținerea unui control asupra desfășurării proceselor de educație depinde, în ultimă instanță de gradul de cunoaștere a factorului uman, dobândit de manageri. Cunoașterea diferențierilor obiective dintre persoane, a diversității opiniilor și comportamentului adoptat de către oameni, funcție de situație și caracteristicile lor psiho-sociale, formează o cerință de prim ordin pentru un management performant.

Cunoașterea unui om constituie un proces care conduce la formarea unei imagini de a cărui realitate încă trebuie să ne îndoim deoarece acest proces suferă influența diferiților factori situaționali atât pentru subiectul în cauză cât și pentru manager. Managerii trebuie să țină cont că starea emoțională poate influența modul de evaluare a muncii elevilor putând conduce la sub sau supraevaluare a calității prestației, îndeplinirii rolurilor de elev. De asemenea starea de tensiune psihică în care se află un copil face ca rezultatele obținute să nu fie caracteristice iar necunoașterea acestor stări de tensiune va deforma aprecierile evaluatorului (managerul), determinând o imagine (percepție) cu totul falsă despre personalitatea copilului. Evitarea unor astfel de situații se poate realiza numai cu condiția cunoașterii copiilor din clasa și observării cu atenție a propriului comportament (autocontrolul).

Modul comportamental desemnează ipoteză (ipoteze), factorii și regulile de interacțiune dintre acești factori, conform cărora rezultă o anumită acțiune, ce produce manifestarea omului printr-un mod specific de acțiune. Teoriile elaborate în vederea explicării comportamentului uman se diferențiază după importanța care se atribuie factorilor externi comparativ cu factorii interni.

Factori externi (Fe) desemnează acțiunea mediului asupra ființei umane iar plasarea accentului exclusiv asupra lor acreditează ipoteza provocării și dirijării comportamentului uman din exterior.

În cadrul acestei teorii comportamentul este considerat ca fiind dependent în general de acești factori externi. Mediul acționează asupra persoanelor prin intermediul unor stimuli care provoacă răspunsuri.

Pentru unul și același stimul (S) răspunsul (R) nu se va diferenția sau deosebirile între răspunsul diferitelor persoane vor activa în limite restrânse.

Factorii interni (Fi) desemnează nevoile (dorințe, tensiuni ori starea de insatisfacție) iar plasarea accentului asupra acestor factori acreditează implicit ipoteza conform căreia comportamentul este dependent de particularitățile fiecărui om. Așa cum particularitățile prezintă o largă diferențiere de la o persoană la alta tot așa și comportamentul, ca răspuns la acțiunea unuia și aceeași stimul, va prezenta o largă variabilitate.

Cele mai răspândite teorii asupra comportamentului sunt:

1. TEORIA STIMUL (S)- RĂSPUNS (R) S->R
2. TEORIA MOTIVAȚIEI (TM)
3. TEORIA ANALIZEI TRANZACȚIEI (TAT)

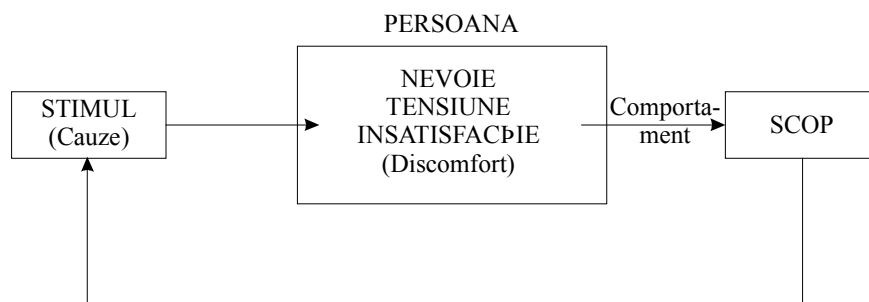
În cadrul acestor teorii s-au construit mai multe modele care tind să explice comportamentul uman.

Toate aceste teorii acceptă în comun trei ipoteze fundamentale:

- a) comportamentul este cauzat (provocat de stimuli);
- b) comportamentul este motivat (provocat de motivație);
- c) comportamentul este orientat (scopul, finalitatea);

A. PRINCIPIUL COMPORTAMENTULUI CAUZAT

Conform acestui principiu, trecerea la acțiune este produsă de anumite forțe care derivă din interacțiunea factorilor de mediu cu factorii interni. CAUZA care declanșează comportamentul este reprezentată de acțiunea unor stimuli asupra persoanei. STIMULI sunt semne sau semnale pentru acțiune. Stimulii, bombardând persoana, sunt filtrați și triați în funcție de nevoile existente la un moment dat (dorințe, tensiuni, insatisfacții).

Model al comportamentului uman (conf. Leavitt, H.J., „*Managerial Psychology*”, Chicago, 1972)

B. PRINCIPIUL COMPORTAMENTULUI MOTIVAT

Acest principiu desemnează stările pe care le trăiește persoana respectivă – dorințe, tensiuni, insatisfacții. Acest principiu dezvăluie faptul că orice manifestare comportamentală se conjugă cu existența anumitor motive. MOTIVELE sunt reprezentate ca nevoile tensiuni și disconfortul intern, care în momentul acțiunii stimulului nu sunt satisfăcute, aceste nevoi vor constitui temeiuri pentru adoptare unui anumit tip de acțiune, a unui comportament. Altfel exprimat, reacția oricărei persoane la stimuli este generată de anumite motive reprezentate de nevoi (dorințe, tensiuni, insatisfacții) active. NEVOILE ACTIVE sunt tipuri de nevoi care prin presiunea pe care o provoacă determină persoana să-și concentreze acțiunea în direcția acestor obiective care vor asigura satisfacerea lor. Pentru anumite teorii, conceptul de motivație constituie punctul central în înțelegerea comportamentului uman. În esență, motivațiile sunt considerate drept stări de insatisfacție (conflict intern) care generează tensiune psihică. Aceasta poate fi redusă prin mobilizarea persoanei în acțiune în direcția satisfacerii nevoilor interna existente.

C. PRINCIPIUL COMPORTAMENTULUI ORIENTAT

Acest principiu derivă din principiul comportamentului motivat. Astfel eliberarea ori reducerea tensiuni produse de existența anumitor nevoi specifice persoanei respective se poate realiza numai în măsura în care se trece la acțiune, iar această acțiune este cu necesitate orientată spre acel obiectiv care, odată atins, va produce maximul de satisfacție a nevoii existente. Deci, prin acțiunea sa, persoana tinde să obțină satisfacerea nevoii active, prin realizarea anumitor obiective sau a unui obiectiv specific, denumit SCOP. Obiectivele vizate de persoană pot fi fizice sau psihice. În cazul obiectivelor psihice, apare cu claritate posibilitatea atingerii unor limite care constituie un nivel suficient, adică nivelul care satisface nevoia și determină eliberarea din tensiuni. În cazul obiectivelor psihologice, problema este mai complexă pentru că este dificil de conceput, dacă nu chiar imposibil, că atingerea anumitor nivele ar putea determina stingerea nevoilor respective. Astfel, este greu de presupus că atingerea anumitei poziții de PRESTIGIU ar putea determina stingerea acestei nevoi de prestigiu. Mai ușor de acceptat este că obiectivele psihologice sunt nelimitate sub aspectul capacității de absorbție și deci că nu se poate vorbi de o stingere deplină a motivelor de ordin psihologic. Chiar și pentru obiectivele fizice se

cere subliniat caracterul repetitiv al nevoilor (de exemplu foamea poate fi gândită ca satisfăcută deplin numai într-un anumit interval de timp după care va reapare). Atingerea scopului urmărit face posibilă recepționarea unor noi stimuli de către persoana în cauză, aceasta orientându-și activitatea spre un set obiectiv. Tocmai pornind de la aceste principii: al comportamentului cauzat, al comportamentului motivat, al comportamentului orientat spre anumite obiective, au fost elaborate cele trei teorii comportamentale

Realizarea obiectivelor manageriale implica punerea în aplicare a următoarelor principii generale ale acestuia: obținerea eficacității, apel permanent la raționalitate, organizarea sistemică a tuturor activităților, efort continuu pentru obținerea celei mai bune performanțe posibile

Aplicarea acestor principii presupune practicarea managementului ca proces complex de planificare, organizare, asigurare de personal, control și conducere sistemică a ansamblului activităților din clasă, în vederea realizării obiectivelor comune ale acesteia. Managementul clasei se practică ca activitate sistemică respectând principii de introducere a ordinii în conducerea și desfășurarea activităților, astfel încât acestea să fie recunoscute și coordonate cu setul de obiective și cu așteptările convenite de învățământ.

Taylor subliniază patru principii manageriale pe care le putem adapta clasei de elevi: abordarea științifică a problematicii fiecărui domeniu de activitate, selecționarea cu grijă a colectivului în vederea lucrului diferențiat, pregătire pentru lecții, stimularea acestora, planificarea sarcinilor recuperare, dezvoltare.

H. Fayol propune 16 principii menite să ghideze activitatea managerilor școlari (cadrelor didactice): principiul autonomiei, responsabilității și autorității, al disciplinei în muncă, al unității de comandă, al unității de acțiune, al subordonării intereselor particulare celor generale, al salarizării personalului, al centralizării-descentralizării, al ierarhiei în conducere, al ordinii, al echității, al stabilității personalului, al inițiativei, al unirii personalului, al instruirii permanente, al inovării în conducere și acela de a acorda zilnic cinci minute pentru reflecție.

Indiferența față de personalitatea elevului amenință nevoile și trebuințele spirituale de bază ale acestuia, respectul față de sine, nevoia de răspuns afectiv din partea celor din jur, nevoia de securitate pe termen lung, de succes, precum și nevoia de a aparține unui grup și a fi acceptat de acesta.

Profilul psihosocial al clasei este modalitatea prin care se poate realiza o bună cunoaștere a acesteia, a caracteristicilor generale și particulare. Cu ajutorul lui se pot lua decizii de ameliorare a unor probleme aparute între membri, rezolvarea acestora ducând la o creștere a eficienței și o mai ușoară atingere a obiectivelor comune. Respectarea principiilor propuse și respectate într-o clasă are numai rezultate remarcabile.

Bibliografie:

- Cosmovici, A. & Iacob, Luminița, coord. (1998). - *Psihologie școlară*, Iași, Editura Polirom, cap. I și VII.
- Sălăvăstru, Dorina (2004). - *Psihologia educației*, Iași, Editura Polirom, pp. 13-68 și urm.
- * * * (1998). *Psihopedagogia pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Iași, Editura Polirom.

DEZVOLTAREA EMOTIONALĂ, SOCIALĂ, COGNITIVĂ ȘI PERSONALĂ A LICEENILOR - PAȘAPORT PENTRU SUCCES ÎN VIAȚĂ

Prof. Liliana Ionescu,
Colegiul Tehnic Decebal, Drobeta Turnu Severin

Personalitatea omului – ce hățiș complex de calități și defecte!!

Ea se formează continuu, dacă persoana în cauză își pune întrebări, caută raspunsuri, dacă are modele și aspirații, altfel, după cum se știe, somnul rațiunii naște monstri.

Așa cum o floare poate crește printre spini, uneori și personalitatea înflorește și pe pământ uscat sau înghețat de vicisitudinile vremii și răutățile anturajului.

Explozia de valori stocate în interior și neexprimate un timp din cauza unor blocaje interne, declanșate de teama judecării celor din jur, luminează ca un meteor drumul celui ce a renunțat la inhibiții. Trecerea de la o treaptă la alta a cunoașterii existențiale este un pas pe care mulți dintre muritorii nu apucă să-l facă, nu pentru că metamorfoza ar fi un dar divin ci mai mult din lipsa cultivării valorilor morale, ele fiind cele care împing ființa umană către desăvârșire, către perfecțiune.

Personalitatea se dobândește, dar ea se și slefuiește precum fațetele diamantului atunci când devii un căutător neobosit și un luptător neînfricat pe altarul ADEVĂRULUI. Unde începe și unde se termină acest proces de modelare a ființei spirituale? În familie, în școală, în societate?

Școala este lăcașul de cultură unde elevii își desăvârșesc educația, își cultivă un talent, o înclinație, o pasiune, își cizelează o vocație, își croiesc un destin și nimeni nu are nevoie de argumente pentru a înțelege cât este de importantă activitatea de cultivare a unui talent, a unei înclinații sau pasiuni pentru formarea personalității umane.

Școala oferă un cadru organizat în care profesorii sunt cei ce creează punți, ce pot înțelege și se pot face înțeleși reușind să marcheze și să modeleze materialul uman cu care vin în contact prin natura menirii lor.

Prin natura ei, munca educativă stimulează în persoana profesorului cele mai înalte investiții umane, ca: sociabilitate, afecțiunea sa pozitivă, dăruirea, abnegația, pe care numai o continuă recompensă morală și recunoașterea socială i le pot răsplăti. Arena bătăliilor sale o constituie terenul fragil și delicat al personalității umane, fiind responsabil atestat de societate al celei mai semnificative industrii a progresului uman: industria prelucrării aurului cenușiu al oricărei națiuni.

Școala a fost definită în zorii epocii moderne de unul dintre spiritele alese ale culturii europene, I. A. Comenius, **ca atelier al umanității**, adică instituția menită să fie un focar de moralitate și virtute.

Pentru formarea morală a tinerilor e necesar ca întregul câmp educativ să fie un spațiu axiologic elevat. Prin conștiință și conduită profesorii trebuie să ofere tinerilor elemente pentru constituirea propriilor modele de viață prin adoptarea unei atitudini pozitive față de valori, fermitatea conștiinței și conduită civilizată manifestată în relațiile cu cei din jur.

Thill J., Chambault S. afirmău “Meseria de dascăl este o mare și frumoasă profesiune, care nu seamănă cu nici o alta.... O meserie aspră și plăcută, exigentă și liberă,..., o meserie în care mediocritatea nu e permisă,..., o meserie în care dragostea este sterilă fără forța spirituală, o meserie când apăsătoare, când implacabilă, ingrătă și plină de farmec.”

Prin cursuri de perfecționare psiho-pedagogică profesorii se remodelează permanent prin eliberare de tehnici educative vetuste. Numai astfel profesorul redobândește tinerețea spirituală care atrage și stimulează tinerii, făcând ca o disciplină grea și anostă să fie permisivă tocmai datorită dascălului.

Aprecierea proprie, sinceră, critică, responsabilă a profesorului în sine și raportată și la ceilalți colegi este de dorit, deoarece fixarea pe o scară valorică întreține aspirația spre perfecțiune a intelectualilor.

Succesul și fericirea depind de capacitatea noastră de a stabili și menține relații cu ceilalți. Cu toate acestea, unii au dificultăți în stabilirea de noi relații, în vreme ce majoritatea ne împiedică pe drum și lasăm conflictele sau neînțelegerile să ne erodeze relația cu ceilalți.

Relațiile interumane reprezintă spațiul în care **Inteligenta Emțională** își dovedește cel mai rapid și consistent valoarea. **Inteligenta Emțională** reprezintă capacitatea de a detecta, înțelege și utiliza emoțiile, atât cele proprii, cât și ale altor persoane, pentru luarea celor mai bune decizii și punerea lor în practică. Un nivel ridicat al **Inteligentei Emționale** este întotdeauna asociat cu existența unor relații trainice cu ceilalți, pe care putem conta atunci când ne confruntăm cu probleme care implică cooperarea acestora (dragoste, familie, lucrul în echipă etc.).

În Etica nicomahică, Aristotel își pune întrebări filozofice referitoare la virtute, caracter și o viață mai bună, provocarea sa constând în stăpânirea prin inteligență a vieții noastre emoționale. Pasiunile noastre, atunci când sunt bine exercitate, sunt înțelepte; ele ne călăuzesc gândirea, valorile și supraviețuirea. Din păcate, pot însă să o ia razna cu ușurință, ceea ce se și întâmplă uneori. Așa cum constată și Aristotel, problema nu constă în existența emoțiilor, ci în felul în care adecvăm emoțiile și exprimarea lor. **Întrebarea este cum putem să dăm inteligență emoțiilor noastre – și să readucem civilizația pe străzi și afecțiunea în viața comună?**

Prin centralizarea datelor din diverse sondaje în care au fost cooptați profesori și părinți este indicată tendința mondială a generației actuale de copii de a avea mai multe probleme emoționale decât generațiile trecute: sunt mai singuri și mai deprimati, mai furioși și mai nestăpâniți, mai emotive și mai înclinați să se îngrijoreze, mai impulsive și mai agresivi...

Care sunt remediile? Ele constau în felul în care-I pregătim pe tineri pentru viață. În prezent, lăsăm la întâmplare educația emoțională a copiilor noștri, ceea ce duce la rezultate și mai dezastruoase. O soluție ar fi o nouă viiune în privința a ceea ce pot face școlile spre a forma complet elevii, realizând un synergism între minte și suflet.

Probabil va începe o nouă era când planul de învățământ va include în trunchiul comun studierea unei discipline ce vizează calitățile umane incalculabile cum ar fi conștiința de sine, autocontrolul și empatia, precum și arta de a asculta, de a rezolva conflictele și de a coopera. În astfel de condiții lumea ar fi mult mai bună și viciile din cutia Pandorei ar fi închise pentru totdeauna.

Inteligența emoțională (EQ) desemnează măsura în care simți, comunică și descrii propriile emoții, capacitatea de a le identifica, asuma, gestiona și, nu în ultimul rând, gradul în care le înțelegi și înveți din acestea. Un **coeficient ridicat de inteligența emoțională** îți asigură o mai bună empatie și capacitatea de a adopta rolul de lider. Află care este nivelul tău de **inteligența emoțională** și cum poți să îl îmbunătățești cu urmatorul **test**.

Acest **test de inteligența emoțională** este compus din două seturi de întrebări la care se răspunde prin “da” sau “nu”.

- Fiecare “**nu**” la primul set de întrebări ale testului de **inteligența emoțională** valorează **1 punct**:
 1. Te simți vinovat dacă plangi în public?
 2. Consideri că plânsul este un semn de slăbiciune?
 3. Crezi că bărbații și băieții trebuie încurajați să își ascundă lacrimile?
 4. Te simți jenat dacă îți vine să plangi atunci când te uiti la un film sau citești o carte?
 5. Ai încerca să îți ascunzi lacrimile la o înmormântare?
 6. Ti-ai pierde încrederea într-un politician care varsă lacrimi în public?
 7. Crezi că lacrimile sunt o exprimare inutilă a emoției?
 8. Încerci mereu să îți ascunzi dezamăgirea?
 9. Te simți jenat când vezi bărbați plângând?
 10. Ai pretinde că ti-a intrat ceva în ochi dacă începi să plangi pe neașteptate?
 11. Încerci mereu să îți ascunzi furia?
- Fiecare “**da**” la întrebările celui de-al doilea set al testului de **inteligența emoțională** valorează **1 punct**:
 12. Te gândești să planuiești răzbunări împotriva celor care îți provoacă furie?
 13. Îți pierzi vreodată controlul?
 14. Ai avut vreodată neazuri pentru că îți ieși din fire?
 15. Crezi că îți face bine dacă îți exprimi furia?
 16. Permiteți cuiva să te consoleze dacă plangi?
 17. Te enervezi repede?
 18. Atingi persoana iubită cel puțin o dată pe zi?
 19. Îți face plăcere exprimarile fizice ale afecțiunii?
 20. Devii vreodată afectuos când întâlnești bebeluși?
 21. Ai sta bucuros mâna în mâna cu persoana iubită în public?
 22. Îți place să ti se facă masaj?
 23. Îți exprimi adesea sentimentele față de persoanele la care îți este drag?
 24. Ai avut vreodată un animal de companie la care tineați foarte mult?
 25. Îți place să fii sarutat și îmbrățișat de persoana iubită?
 26. Razi cu poftă când te uiti la comedii?

27. Iti misti picioarele in ritmul muzicii cand asculți diverse melodii?
28. Esti, adesea, ultimul care se opreste din aplaudat la concerte, evenimente sportive sau altele de genul?
29. Strigi vreodata incurajari sportivilor sau personajelor de film preferate?
30. Poti sa iti aduci aminte cand ai ras cu adevarat si te-ai simtit bine ultima oara?

Rezultatele testului de inteligenta emotionala

17-30 puncte	Atitudinea ta fata de propriile emotii este una sanatoasa. Nu iti este rusine sa iti exprimi emotiile ocazional si cu siguranta te simti bine cu aceasta atitudine. Cu un astfel de nivel ridicat de inteligenta emotionala , ti se potrivesc cariere precum psiholog, asistent social sau comunicator.
8-16 puncte	Esti o persoana care isi exprima emotiile, inasa nu atat de des pe cat ar fi sanatos. Ar trebui sa iti sporesti inteligenta emotionala afisand mai des ceea ce simti. Plangi cand esti trist si, cand esti bucuros, exprima-ti buna dispozitie printr-un zambet larg. Empatia si deschiderea fata de exterior sunt semne de inteligenta emotionala crescuta, in plus, sa lasi emotiile sa se vada face bine la sanatate .
7 puncte sau mai putin	Esti, cu siguranta, foarte incordat. Ar fi cazul sa iti imbunatatesti putin inteligenta emotionala , aratand mai des ceea ce simti. Nu este nimic in neregula sa arati celor din jurul tau propriile emotii, incearca si te vei simti cu siguranta mai bine!

BIBLIOGRAFIE:

1. Goleman D., „Inteligenta Emoțională”, Editura „Curtea veche”, București 2005;
2. Programul PAȘAPORT PENTRU SUCCES în Dezvoltarea Emoțională, Socială, Cognitivă și Personală a adolescenților din clasele IX-XII, Editura RTS , 2009;
3. <http://www.inteligenta-emotionala.ro/>
4. <http://www.myjob.ro/articole/ghid-cariera/226/10542/testeazati-nivelul-inteligenta-emotionala.html>

ȘCOALA – ATELIERUL UMANITĂȚII

Prof. Liliana Ionescu
Colegiul Tehnic Decebal, Drobeta Turnu Severin

În Etica nicomahică, Aristotel își pune întrebări filozofice referitoare la virtute, caracter și o viață mai bună, provocarea sa constând în stăpânirea prin inteligență a vieții noastre emoționale. Pasiunile noastre, atunci când sunt bine exercitate, sunt înțelepte; ele ne călăuzesc gândirea, valorile și supraviețuirea. Din păcate, pot însă să o ia razna cu ușurință, ceea ce se și întâmplă uneori. Așa cum constată și Aristotel, problema nu constă în existența emoțiilor, ci în felul în care adecvăm emoțiile și exprimarea lor. **Întrebarea este cum putem să dăm inteligență emoțiilor noastre – și să readucem civilizația pe străzi și afecțiunea în viața comună?**

Prin centralizarea datelor din diverse sondaje în care au fost cooptați profesori și părinți este indicată tendința mondială a generației actuale de copii de a avea mai multe probleme emoționale decât generațiile trecute: sunt mai singuri și mai deprimați, mai furioși și mai nestăpâniți, mai emotive și mai înclinați să se îngrijoreze, mai impulsive și mai agresivi...

Care sunt remediile? Ele constau în felul în care-I pregătim pe tineri pentru viață. În prezent, lăsăm la întâmplare educația emoțională a copiilor noștri, ceea ce duce la rezultate și mai dezastruoase. O soluție ar fi o nouă viziune în privința a ceea ce pot face școlile spre a forma complet elevii, realizând un sinergism între minte și suflet.

Probabil va începe o nouă era când planul de învățământ va include în trunchiul comun studierea unei discipline ce vizează calitățile umane incalculabile cum ar fi conștiința de sine, autocontrolul și empatia, precum și arta de a asculta, de a rezolva conflictele și de a coopera.

Succesul și fericirea depind de capacitatea noastră de a stabili și menține relații cu ceilalți. Cu toate acestea, unii au dificultăți în stabilirea de noi relații, în vreme ce majoritatea ne împiedicăm pe drum și lasăm conflictele sau neînțelegerile să ne erodeze relația cu ceilalți.

Relațiile interumane reprezintă spațiul în care **Inteligenta Emoțională** își dovedește cel mai rapid și consistent valoarea. **Inteligenta Emoțională** reprezintă capacitatea de a detecta, înțelege și utiliza emoțiile, atât cele proprii, cât și ale altor persoane, pentru luarea celor mai bune decizii și punerea lor în practică. Un nivel ridicat al **Inteligentei Emoționale** este întotdeauna asociat cu existența unor relații trainice cu ceilalți, pe care putem conta atunci când ne confruntăm cu probleme care implică cooperarea acestora (dragoste, familie, lucrul în echipă etc.).

Școala este lăcașul de cultură unde elevii își desăvârșesc educația, își cultivă un talent, o înclinație, o pasiune, își cizelează o vocație, își croiesc un destin și nimeni nu are nevoie de argumente pentru a înțelege cât este de importantă activitatea de cultivare a unui talent, a unei înclinații sau pasiuni pentru formarea personalității umane.

Școala oferă un cadru organizat în care profesorii sunt cei ce creează punți, ce pot înțelege și se pot face înțeleși reușind să marcheze și să modeleze materialul uman cu care vin în contact prin natura menirii lor.

Prin natura ei, munca educativă stimulează în persoana profesorului cele mai înalte investiții umane, ca: sociabilitate, afecțiunea sa pozitivă, dăruirea, abnegația, pe care numai o continuă recompensă morală și recunoașterea socială i le pot răsplăti. Arena bătațiilor sale o constituie terenul fragil și delicat al personalității umane, fiind responsabil atestat de societate al celei mai semnificative industrii a progresului uman: industria prelucrării aurului cenușiu al oricărei națiuni.

Școala a fost definită în zorii epocii moderne de unul dintre spiritele alese ale culturii europene, I. A. Comenius, ca **atelier al umanității**, adică instituția menită să fie un focar de moralitate și virtute.

Pentru formarea morală a tinerilor e necesar ca întregul câmp educativ să fie un spațiu axiologic elevat. Prin conștiință și conduită profesorii trebuie să ofere tinerilor elemente pentru constituirea propriilor modele de viață prin adoptarea unei atitudini pozitive față de valori, fermitatea conștiinței și conduită civilizată manifestată în relațiile cu cei din jur.

Thill J., Chambaulant S. afirmau “Meseria de dascăl este o mare și frumoasă profesiune, care nu seamănă cu nici o alta... O meserie aspră și plăcută, exigentă și liberă,..., o meserie în care mediocritatea nu e permisă,..., o meserie în care dragostea este sterilă fără forța spirituală, o meserie când apăsătoare, când implacabilă, ingrată și plină de farmec.”

Prin cursuri de perfecționare psiho-pedagogică profesorii se remodelează permanent prin eliberare de tehnici educative vetuste. Numai astfel profesorul redobândește tinerețea spirituală care atrage și stimulează tinerii, făcând ca o disciplină grea și anostă să fie permisivă tocmai datorită dascălului.

La ora actuală școala s-a transformat într-o închisoare a spiritelor... Lăcașul de cultură nu mai are strălucirea epocii comuniste (stălucire și măreție pe care unii colegi o deplâng), atunci când tinerii, deși erau încorsetați în lanțurile timidității generate de lipsa accesului la educația nonformală și informală, știau că rezultatele bune la învățătură le deschid drumul către un viitor pe măsura năzuințelor...

Din păcate azi se pune încă mult accent pe îngurgitarea noțiunilor, în detrimentul formării competențelor operaționale și se uită aproape cu desăvârșire să se pună accent pe educația tinerilor. Ne explicăm astfel de ce se fumează la poarta liceelor, de ce acest flagel al secolului XXI, fumatul, a atins și populația școlară de vârstă fragedă, de ce unii elevi preferă să meargă în bar decât la școală, de ce violența este întâlnită în mediul școlar, etc...

Școala trebuie să fie complet reformată! Uneori elevii se simt captivi în sala de clasă, din varia motive, pe când ei ar trebui de fapt să simtă că mediul școlar le dă aripi pentru a putea creiona și pune umărul pentru crearea unei lumi mai bune în care ei, elevii de azi, vor fi adulții de mâine cu care societatea se va mândri. Azi acești tineri sunt debusolați deoarece spectrul șomajului se conturează îngrijorător, statul nu este capabil să implementeze politici care să vizeze bunăstarea națiunii, oamenii fără carte învârt foarte mulți bani, valorile nu mai sunt respectate. Viitorul lor nu mai este luminos decât dacă singuri conștientizează că sunt entități importante ale întregului și aceasta nu se poate lăsa la voia hazardului, ci impune introducerea în curriculum-ul școlar a orelor de autocunoaștere și dezvoltare personală și în special introducerea disciplinelor umaniste căci „**Umanismul este o atitudine față de valorile general umane**, în funcție de care se constituie idealurile și aspirațiile epocii, care sunt diferite în înțeles istoric” – O. Fodor

METODA PROIECTULUI ȘI A PORTOFOLIULUI LA LIMBA ROMÂNĂ, CU APLICAȚII PE POEZIA LUI NICHITA STĂNESCU ȘI MARIN SORESCU

Profesor Boaru Ana-Cristina
Scoala „Ionel Teodoreanu”, Iași

Alături de metodele tradiționale, literatura de specialitate recomandă găsirea unor noi tehnici și procedee de evaluare care să ofere elevilor suficiente și variate posibilități de a demonstra ce știu și ceea ce pot să facă.

Acestea au fost numite metode complementare de evaluare, ele oferind o alternativă la formele tradiționale de evaluare. Potențialul lor formativ susține individualizarea actului educațional prin sprijinul acordat elevului. Ne vom referi la aplicabilitatea evaluării prin portofoliu și proiecte la ora de literatură română, mai exact la studierea operei poezilor Nichita Stănescu și Marin Sorescu.

Evaluarea prin proiecte face parte din metodele moderne de evaluare și constă în realizarea de către elevi a unei lucrări pe o anumită temă în cadrul căreia sunt valorificate cunoștințele, priceperile și deprinderile dobândite de elevi într-o perioadă de timp la o anumită disciplină. Realizarea lui începe în clasă, se continuă acasă pe un interval de timp mare, când elevul are posibilitatea să se consulte permanent cu profesorul și se încheie în clasă prin prezentarea în fața colegilor.

Un proiect poate fi realizat individual sau în grup. Oricare ar fi modul de realizare, eforturile elevilor sunt îndreptate în două direcții: colectarea datelor și realizarea produsului. Titlul și scopul proiectului poate fi ales de profesor sau de elevi. Pentru reușita unei evaluări corecte prin realizarea de proiecte, trebuie să fie bine precizat rolul profesorului-de consultant, de evaluator final sau de coordonator al întregii activități. La începutul unei astfel de evaluări, profesorul trebuie să îndeplinească toate cele trei misiuni.

Resursele pentru documentare sunt puse de la început la dispoziția elevilor, pentru ca, în clasele mai mari, să le identifice singuri. Aceste resurse pot fi comune pentru toți elevii în realizarea aceluiași proiect.

În evaluare, profesorul ține seama de următoarele aspecte legate de capacități și competențe: metodele de lucru utilizate, folosirea corespunzătoare a bibliografiei, corectitudinea și acuratețea ideilor și a materialelor într-un raport, calitatea prezentării.

De exemplu, organizarea unei activități de proiect poate avea ca temă *Viața și opera lui Nichita Stănescu*. Durata proiectului poate fi de cinci săptămâni. Profesorul și elevii vor stabili **etapele realizării proiectului** astfel:

1. Stabilirea unor criterii de apreciere a proiectului, cuprinsul proiectului, alegerea secvenței la care va participa fiecare elev, recomandarea bibliografiei.
2. Lecturi din creația lui Nichita Stănescu (la alegere) și despre viața sa, pe parcursul unei săptămâni (elevii parcurg bibliografia recomandată inițial)
3. Excursie literară la Ploiești, la casa memorială, în vacanță (la Ploiești se mai pot vizita Muzeul I.L. Caragiale, iar la Târgoviște, Muzeul scriitorilor târgovișteni)
4. Realizarea unor pagini de carte cu ilustrații, în săptămânile a II-a, a III-a, a IV-a.
5. Prezentarea paginilor elaborate-săptămâna a V-a.

Elevii pot lucra individual, frontal și pe grupe.

1. În prima oră, elevii își aleg partea la care vor lucra. Pot alege:
 - o relatare despre viața lui Nichita Stănescu (3 pagini)
 - o colecție cu cele mai frumoase poezii, ilustrate de elevi (3 pagini)
 - o descriere a orașului unde a copilărit autorul, cu ilustrații, fotografii (2 pagini)
 - un portret al poetului, realizat după materialul bibliografic, cu ilustrații (2 pagini)
 - jurnalul călătoriei (3-8 pagini)
 - o colecție de interviuri despre excursia efectuată (2 pagini)
2. Elevii vor fi îndrumați să citească diferite poezii și să procure caseta audio cu melodii interpretate de Nicu Alifantis, pe versurile poetului Nichita Stănescu.

3. În timpul excursiei, un grup de elevi talentați va realiza desenele, alt grup va nota explicațiile ghidului și va procura materiale de la casa memorială, alt grup va avea atenția îndreptată spre peisaj, natură, alt grup va realiza interviuri cu colegii, vor cere păreri în legătură cu ce au văzut, ce au aflat de la ghid (toate informațiile se fișează)

4. După o săptămână timp de lucru, elevii citesc materialele, le îmbunătățesc, le completează la nevoie.

5. Prezentarea formei finale a proiectului, care este apoi dat la legat și va rămâne ca sursă de informație la biblioteca școlii sau în cabinetul de limba română.

Evaluarea se face după contribuția fiecărui elev și se poate face și autoevaluare.

Portofoliul - evaluarea prin această metodă de autoevaluare se impune din ce în ce mai mult în atenția și interesul cadrelor didactice în practica școlară, deoarece este o metodă de evaluare flexibilă, complexă, integratoare.

Portofoliul include rezultatele relevante obținute prin celelalte metode și tehnici de evaluare tradiționale și alternative.

Scopul realizării unui portofoliu prin formularea unor cerințe standard pentru toți elevii este acela de a selecta produsele reprezentative ale elevilor. Pentru elev portofoliul este un mijloc de confirmare a faptului că ceea ce este cuprins acolo este ceea ce el știe să facă. Pe baza portofoliului se va emite o judecată de valoare asupra elevului în cauză. Portofoliul poate avea ca destinație profesorul, părinții sau comunitatea. El sintetizează activitatea elevului de-a lungul timpului (un an școlar, un ciclu școlar), reprezentând o formă de evaluare sumativă a achizițiilor și a preocupărilor sale, fiind și o imagine clară asupra evoluției lui în timp.

Portofoliul se utilizează mult deoarece elevii devin parte a sistemului de evaluare și pot să-și urmărească pas cu pas progresul. Între elev și profesor există o comunicare orală prin care se evidențiază calitățile, defectele și ariile de îmbunătățire a activității. Profesorul poate avea cu părinții un dialog concret despre ceea ce poate realiza un elev, despre atitudinea lui față de obiect și despre progresul făcut de elev la disciplina respectivă. Factorii de decizie, studiind portofoliile elevilor, își pot forma o imagine asupra ceea ce se poate petrece în clasă.

La limba română un portofoliu ar putea cuprinde:

- date provenite din aplicarea instrumentelor de evaluare formalizate: rezultate la teste inițiale, formative, sumative, lucrări scrise curente, răspunsuri la chestionare diferite.
- date privind activitatea elevului în afara clasei: rezolvarea temelor, referate, compuneri libere, creații literare proprii, prezentarea unor autori sau a unor opere literare la cercuri, fișe de lectură, referate prezentate la sesiuni de comunicări, concursuri școlare, olimpiade, portrete, desene, caricaturi inspirate din operele literare citite, contribuții la reviste școlare, înregistrări audio-video ale elevilor, lectură de texte, prezentarea unor produse realizate, postere, desene etc.
- prezentări de carte, liste de întrebări și răspunsuri pe marginea unui text, o colecție de citate reprezentative pentru text.
- comentarii-secvențe din comentarii ale unor texte preferate, rezumate, fișe de identitate ale personajelor, caracterizări de personaje, texte scrise prin parodiare, prin modificarea unei secvențe.
- file din jurnalul de lectură, interviuri imaginare cu personajele, monologuri imaginare ale unor personaje, scenariul posibil al ecranizării unui text.
- bandă desenată ce reprezintă un episod al textului, un proiect de copertă al unui volum, ilustrații pentru un text.

Toate aceste elemente au fost realizate în timp și evaluate la momentul respectiv de către profesor. Pe baza lor însă, se poate face o apreciere globală, holistică. Scara utilizată poate să cuprindă calificative (de exemplu, *excelent, bun, acceptabil, inacceptabil*).

După etapa de structurare, portofoliul va fi comentat și evaluat de elev, într-o filă de autoevaluare, și de profesor în fila de evaluare. În lipsa acestor pagini nu se poate vorbi de portofoliu și asta pentru că grupajul de texte există doar cu scopul de a crea un cadru de evaluare menit să permită notarea unui drum și nu a unor activități secvențiale. Criteriile de evaluare pot fi stabilite de profesor împreună cu elevii.

Astfel elevii vor înțelege și vor accepta mult mai bine criteriile de evaluare a portofoliului și în plus crește motivația pentru realizarea unor produse de calitate.

Portofoliul reprezintă „cartea de vizită” a elevului și își dovedește utilitatea furnizând informații esențiale profesorului, pe baza cărora acesta își poate întemeia o judecată de valoare validă și pertinentă asupra performanței elevului pe o perioadă mai lungă de timp.

Portofoliul stimulează *creativitatea, ingeniozitatea, implicarea personală* a elevului în activitatea de învățare, dezvoltând motivația intrinsecă a acestuia și oferind astfel profesorului date esențiale despre personalitatea elevului ca individualitate în cadrul grupului.

La clasa a XI-a, un portofoliu la literatură română, la studierea poeziei lui Nichita Stănescu și Marin Sorescu ar putea cuprinde:

- ✓ fișe biobibliografice;
- ✓ fișe de lectură;
- ✓ fișe cu principalele curente literare și trăsăturile acestora;
- ✓ fișe cu definițiile conceptelor operaționale folosite la unitatea *Neomodernism: artă poetică, curent literar, imagine artistică, figură de stil, eu liric, lirism (obiectiv, subiectiv), epitet, enumerație, simbol, secvență poetică, simetrie, prozodie* etc.
- ✓ prezentări de volume, liste de întrebări și răspunsuri pe marginea unui text;
- ✓ colecție de citate reprezentative din critici literari;
- ✓ file din jurnalul de lectură (impresii după prima lectură și după relectură);
- ✓ poezii scrise după model stănescian sau sorescian;
- ✓ desene ilustrând textul unor poezii sau titlul unor volume;
- ✓ casete audio cu melodii interpretate de Nicu Alifantis, pe versurile lui Nichita Stănescu;
- ✓ casete video cu mărturii ale poetului despre opera sa etc.

Metodele complementare de evaluare sunt un real sprijin în munca la catedră pentru valențele lor formative. Ele dau posibilitatea profesorului să obțină noi și importante informații asupra elevului, permițându-i să emită o apreciere cât mai obiectivă.

Prin utilizarea lor, elevul are posibilitatea de a arăta într-o varietate de contexte ce știe să facă. Prin utilizarea lor se asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare, adaptat pentru fiecare elev, valorificându-i-se potențialul creativ și originalitatea.

Aceste metode au și dezavantaje evidente: pot induce elevului ideea că metodele tradiționale sunt perimate (lucru ce se întâmplă în cazul în care se utilizează preponderent în practica didactică, în locul celorlalte), necesită o mai bună pregătire pedagogică a profesorului, unele sunt cronofage (ocupă mult prea mult timp elevului, în detrimentul altor activități curriculare) etc.

Bibliografie:

Giurgea, M., *Metodologia receptării operei literare*, Ed. Spiru Haret, Iași, 1999.

Eftenie, Nicolae, *Introducere în metodica studierii limbii și literaturii române*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2000

Pamfil, A., *Limba și literatura română în gimnaziu, Structuri didactice deschise*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2003.

Parfene, C., *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală. Ghid teoretico-aplicativ*, Ed. Polirom, Iași, 1999

FIRMA DE EXERCIȚIU CONCEPT DIDACTIC, BAZAT PE ÎNVĂȚAREA PRIN PRACTICĂ

Prof. ec. Maria-Magdalena DORCIOMAN

O firmă de exercițiu este o firmă simulată, care oglindește operațiunile lumii afacerilor reale, în ramura aleasă. Este un concept didactic, o imitație a unei situații profesionale reale, cu obiective educaționale. Scopul firmei de exercițiu este ca elevii să dobândească competențe cheie, care să le permită să se realizeze cu succes în lumea reală.

Rețeaua creată de firmele de exercițiu care își desfășoară activitatea în școli, organizată și condusă de Centrala Firmelor de exercițiu, inclusă în rețeaua internațională a Firmelor de Exercițiu, răspunde cerințelor economiei naționale și mondiale printr-un învățământ orientat la maximum către pregătirea practică.

Acesta este dirijat spre individ și dezvoltarea personalității lui. În firmele de exercițiu se creează, pe cât posibil, interconexiunile cele mai apropiate de realitate care se stabilesc între oameni, în cursul desfășurării diferitelor tipuri de activități specifice procesului de producție dintr-o companie. Acest model creează posibilități nelimitate pentru realizarea proceselor active și de dezvoltare, de creare de legături reciproce, atât între membrii colectivului cât și între diferitele firme din țară și din străinătate.

În timpul activității în firma de exercițiu se definitivează și se dezvoltă competențele fundamentale necesare pentru a lucra într-o companie. Organizarea învățământului sub forma unei companii care își desfășoară activitatea pe o piață determinată și subordonată legislației în vigoare în țară și străinătate, stabilește în ce măsură, cum, unde și când se aplică cunoștințele dobândite pe parcursul procesului de învățare.

Caracteristicile firmei de exercițiu:

- un laborator pentru pregătirea teoretică și practică economică;
- își desfășoară activitatea ca o firmă reală, dar cu bani și mărfuri virtuale, în conformitate cu practica și legile specifice economiei naționale;
- formează cunoștințe despre locul de muncă, sub conducerea metodologică a profesorului;
- oferă posibilitatea de a implica în procesul de învățare experți din sfera practică;
- deciziile greșite, care în realitate ar crea probleme serioase, nu au astfel de urmări în cazul unei firme de exercițiu, dar oferă situații de învățare;

Locul de desfășurare a activității firmei de exercițiu este un cabinet dotat cu mobilier corespunzător, cu echipamente necesare învățării, pentru efectuarea de operații economice și comerciale care să simuleze activitatea unei firme din sfera economică reală.

Scopul firmei de exercițiu este ca elevii să dobândească competențe cheie, care să le permită să se realizeze cu succes în lumea reală.

Competențe cheie:

- abilități antreprenoriale
- deprinderi de lucru în echipă
- capacitate de conducere
- autonomie de lucru
- luarea de decizii și asumarea răspunderii
- culegerea și prelucrarea independentă a informațiilor
- gândirea creativă
- aplicarea în practică a cunoștințelor teoretice
- rezolvare de situații problemă
- perseverență

- organizarea locului de muncă

Scopul și sarcinile educative ale firmei de exercițiu se realizează prin :

- Simularea proceselor de lucru dintr-o întreprindere ;
- Realizarea unei legături nemijlocite între teorie și practică ;
- Aplicarea în practică a cunoștințelor de la diverse discipline și module de studiu;
- Cooperarea între elevi;
- Acționarea în situații neobișnuite;
- Se lucrează într-un centru antreprenorial - care este un simulator de birou modern.

Profesorii au un rol hotărâtor în procesul de pregătire IN sau PRIN intermediul *Firmei de exercițiu*. Ei trebuie să aibă aptitudini și cunoștințe de comerț și de management.

Conducătorii de *Firme de exercițiu* sunt consultanți și organizatori ai procesului de pregătire și trebuie să stăpânească principiul pregătirii orientate spre partea practică.

Sarcini ale profesorilor coordonatori de firmă de exercițiu:

- Acorda consultații și pun elevii să desfășoare activități practice în mod independent în cadrul unei firme de exercițiu.
- Verifică cunoștințele și competențele însușite de elevi.
- Stabilesc sarcini cu scop final pentru elevi.
- Organizează activitatea în *Firma de exercițiu*.
- Organizează, în anumite cazuri, activitatea pe grupe mai mici.
- Motivează, activează și orientează activitatea elevilor.

Provocări pentru profesorii care își desfășoară activitatea sub forma *Firmei de exercițiu*:

- Se lucrează în echipa - lucru care face apel la calități precum spirit de răspundere, capacitate organizatorică, exactitate, precizie, acuratețe, pricepere de a rezolva conflicte.
- Se aplică în practică cunoștințe din diverse domenii, precum contabilitate, drept, informatica, științe sociale, și altele, ceea ce înseamnă că activitatea în cadrul unei *Firme de exercițiu* solicită o muncă și o calificare suplimentară și independentă.
- Se studiază și se aplică normele stabilite pentru activitatea *Firmei de exercițiu* (legi, hotărâri de guvern, ordonanțe de guvern și altele). Profesorul trebuie să fie la curent cu toate modificările din domeniu.
- Prin stimularea de situații reale, elevii fac cunoștință cu scopurile specifice întreprinderii, cu structura ei organizatorică, cu conexiunile existente și fișa postului. Acest lucru impune ca profesorul să mențină legături strânse cu întreprinderea parteneră cu obiect de activitate asemănător.
- Profesorul este obligat să-și lărgească propriile cunoștințe în diverse domenii, legate de activitatea *Firmei de exercițiu*.
- Utilizarea computerului în activitatea *Firmei de exercițiu* solicită perfecționarea competențelor de utilizare a calculatorului.
- Rolul profesorului este diferit - el trebuie să sprijine activitatea, să o coordoneze, să planifice și să controleze. Toate acestea presupun o muncă mai dificilă, mai intensivă, dar și mai interesantă.
- *Firma de exercițiu* impune aplicarea unor metode diverse: lucru în echipă, activitate în grupuri mici, simulare, experiment, activitate individuală, prezentare, studiu de caz.

Avantaje ale desfășurării activității didactice sub forma *Firmei de exercițiu*:

- Activitatea se desfășoară pe echipe.
- Procesul muncii este mai important decât rezultatul final (adică un caz rezolvat incorect sau o situație scăpata de sub control pot avea urmări mai bune pentru elevi. În firma de exercițiu nici o sarcină nu are din principiu numai o singură rezolvare sau o rezolvare « corectă ». Firmele de exercițiu care lucrează în pierdere pot furniza rezultate mai bune din punct de vedere didactic).
- Procesul de învățământ este mai structurat.
- Elevii trebuie să își asume o responsabilitate mai mare.
- În firmă de exercițiu participarea fiecărui elev trebuie să fie egală, adică volumul de muncă trebuie să fie același.

Profesorul încurajează:

1. asumarea de responsabilități;
2. adoptarea de decizii;
3. lucrul în echipă;
4. gândirea critică;
5. rezolvarea de probleme, etc.

În școala noastră, conceptul de firmă de exercițiu a fost introdus în anul școlar 2002-2003, prin participarea unui grup de cadre didactice la cursurile de Consiliere în afaceri, organizate de Agenția Națională de Dezvoltare a Zonelor Miniere-Ploiești. Pe parcursul desfășurării cursului, s-a realizat un schimb de experiență la Colegiul Economic Ion Ghica din Târgoviște.

Anul școlar 2003-2004 a constituit un prim pas în înființarea firmelor de exercițiu din școala noastră. Au fost înființate: FE Ecotour SRL, FE Decomob SRL, FE Ciufulici SRL, FE Travel SRL, FE Agropan SRL, FE New Computers System SRL, FE R. R. R. SRL, FE Model Style SRL.

Fiecare an școlar a adus un plus de valoare activităților desfășurate de firmele de exercițiu, prin participarea acestora la Targul Internațional al firmelor de exercițiu, Timisoara 2005, 2006.

Începând cu anul 2007, rețeaua firmelor de exercițiu s-a extins prin înființarea unor firme noi: FE Casa Regala SRL, FE Moda și Rafinament SRL și FE Maria Travel SRL. Roadele muncii elevilor îndrumați de profesorii coordonatori au fost răsplătite cu obținerea unor premii:

Anul școlar 2006/2007

- Diploma de apreciere stand – FE Casa Regala SRL - ROTIFE 2007

Anul școlar 2007/2008

- Mențiune – Negociere în afaceri – FE Casa Regala SRL - Targul Regional al Firmelor de Exercițiu, Pitești 2007
- Premiul II – Materiale promotionale – FE Moda și Rafinament SRL – ROTIFE 2008

Anul școlar 2008/2009

Targul regional al firmelor de exercițiu - Pitești - noiembrie 2008

FE CASA REGALA SRL

- Premiul special TINUTA
- Premiul special PREZENTARE ARTISTICA
- Premiul II prezentare PPT
- Premiul II MATERIALE PROMOTIONALE
- Premiul III Stand profesional
- Premiul III Catalog artistic

FE MODA SI RAFINAMENT SRL

- Premiul II prezentare PPT
- Premiul III MATERIALE PROMOTIONALE
- Mențiune pentru Negociere în afaceri

Targul regional al firmelor de exercițiu București 2008

FE CASA REGALA SRL

- Premiul I Materiale promotionale

Și ultima realizare cele trei firme de exercițiu FE VIGI SRL, FE MODA SI RAFINAMENT SRL respectiv FE CASA REGALA SRL au obținut certificatul MARCA DE CALITATE 2009.

Din punct de vedere al educației s-a constatat că nu conținuturile învățării sunt o problemă în asigurarea unei forțe de muncă competitive și de calitate pe piața muncii ci gradul de formare a competențelor, deprinderilor și abilităților de muncă.

O parte din aceste competențe se dezvoltă în cadrul orelor de curs dar nu sunt susținute din punct de vedere practic. Pentru cea mai mare parte a competențelor antreprenoriale metodele de învățare „Firma de exercițiu” reprezintă una dintre cele mai eficiente soluții. Schimbul de experiență între firmele de exercițiu le

oferă posibilitatea elevilor de a face o incursiune în mediul de afaceri, de a realiza activități de lucru în condiții de competitivitate.

Este un fapt binecunoscut că învățământul românesc centrat pe aspecte cantitative, pe acumularea unui volum mare de cunoștințe nu este adaptat unei piețe cu muncii dinamice. Absolvenții se caracterizează prin vaste cunoștințe teoretice care nu pot fi transpuse în practică prin aptitudini practice puțin dezvoltate. Acest lucru se transpune negativ în inserția acestora pe piața muncii.

Se impune ca o necesitate realizarea unor corelări între cunoștințe practice și cele teoretice la nivel școlar. Astfel adoptarea unor metode de învățare cu „firme de exercițiu” reprezintă soluții care vor rezolva aceste probleme.

Metoda „firme de exercițiu” reprezintă o metodă nouă de învățare implementară limitat la nivelul unităților școlare românești. Pentru ca această metodă să fie eficientă este necesar schimbul de experiență între firma de exercițiu astfel încât să se poată imita media de afaceri. Acest schimb de experiență la nivelul instituțiilor de învățământ românesc și european este limitat din considerente de ordin financiar.

Pentru a se realiza condițiile de piață liberă, dinamică, activă, firmele de exercițiu trebuie să coopereze. Atât la nivel național cât și european au fost inițiate activități de cooperare gen Târgul firmelor de exercițiu. Participarea unităților școlare românești este limitată, deoarece există probleme în asigurarea resurselor financiare pentru crearea materialelor necesare și deplasarea/ cazarea elevilor la târguri.

DRUMUL CUNOAȘTERII ÎN CETATEA CĂRȚII

Prof. Liliana Ionescu, Colegiul Tehnic Decebal,
Drobeta Turnu Severin, Mehedinți

Cetatea cărții, dacă mai există azi și nu a fost distrusă de ignoranța celor ce aleargă neîncetat după himere străine și complet depărtate de moralitate, etică, bunătațe și dragoste, această cetate are ziduri groase și aproape impenetrabile pentru cei ce abia buchisesc a,b,c-ul vieții, cât și pentru cei cu spirit îngust clădit solid pe parcursul existențial.

Când răsfoiești grăbit filele unei cărți nu ai timp să vezi dincolo de titlul care te incită și te imbie la un refugiu intelectual. Răsunetul unui nume consacrat în rândul scriitorilor de ieri și de azi, te poate determina să ieși din sfera cotidianului tern și anost, mizer și bătuit de goana după câtig făcîl și gestionând responsabil timpul ce pare că se comprimă în era tehnicii de vârf poți alocă minute bune unei deprinderi ce-ți va deschide orizontul cunoașterii nelimitate.

Mulți se întrebă la ce mai servește cunoașterea dacă, azi, asemeni lui ieri, condiția intelectualului pare desprinsă din opera lui Liviu Rebreanu, creionându-se conturul unui om placid, fără spirit critic, ușor manipulabil și dispus să accepte compromisul ce-i poate asigura liniștea interioară și exterioară.

Cunoașterea îți dezlănțuie spiritul! Se spune că personalitatea unui om poate fi influențată de cărțile pe care le citește, de oamenii pe care-i întâlnește și de locurile pe care le vizitează. Câți dintre români au timp să citească sau câți au starea de spirit necesară cufundării în lectura unui manuscris? Câți dintre români au timp să comunice cu cei din jur?? Poate dacă oamenii ar învăța să-și dezvăluie mai des trăirile în fața prietenilor sau chiar necunoscuților mântuirea, atât de mult râvnită de muritori, ar fi la îndemâna tuturor asemeni unui măr de pe marginea drumului ce imbie călătorul, sclav al gândurilor sale, să-și bucure papilele gustative. Cât despre călătorii, pentru omul de rând ele au devenit un lux la sfârșitul celui dintâi deceniu al mileniului III...

Pentru tânăra generație, înrobită de spațiul virtual și jocurile electronice, lumea cărții pare o cetate invincibilă, o redută veritabilă, cu ziduri groase care nu mai impresionează pe nimeni și nu mai dă naștere unor reverberații în mintea și sufletul tinerilor atât timp cât ei nu au puterea și nici curiozitatea să pătrundă în lumea magnifică a cărții în care cuvintele modelează imagini plastice, vizuale și auditive dând naștere unor figuri de stil nemuritoare în literatura clasică.

În altă ordine de idei, la colțul străzii vezi un cerșetor și, de cele mai multe ori, îl ocolești din varia motive, uitând că el este năpăstuit de soartă sau neputincios în a-și impune o schimbare în propria viață, deoarece societatea nu-i acordă nici o șansă măcar... Te gândești atunci ce înseamnă viața pentru el!? O veșnică corvoadă, o povară și o cruce de piatră, întuneric și lanțuri în care spiritul este încătușat fără speranța eliberării. Un impact negativ asupra omenirii l-a avut și limbajul de lemn, când valorile societății românești și nu numai erau condamnate să ridice în slăvi un sistem totalitarist. Nu este ușor una să afirmi și alta să gândești, deoarece îți derutezi propriul eu. Cam aceeași este și condiția cerșetorului ce are câțiva bănuți strânși, dar nu se poate desprinde de vechea îndeletnicire, deoarece viața pentru el nu este un miracol, nu pentru ca nu ar intui asta, ci pentru că nimeni nu i-a întins o carte, nimeni nu l-a întrebat dacă știe să citească, dacă are părinți, dacă simte iubire dincolo de cuvinte!!

Incultura este o dramă a secolului luminii, dar și indiferența! Cartea umanizează și reprezintă o călătorie pe firul imaginației și filonului creativ al celui ce cu răbdare a cules roadele investiției în propria-i dezvoltare sau care și-a cultivat cu răbdare talentului nativ și care cu dragoste și generozitate a creat cărți fie betristice, fie filosofice, fie istorice, fie tehnice, unanim recunoscute de elitele societății și care au primit avizul posterității.

Azi ne confruntăm cu o creștere a numărului scriitorilor sau mai degrabă cu o creștere a numărului de cărți ce văd lumina tiparului, căci vigilența editurilor este ușor de înșelat sau nici interesul pentru calitate nu primează de fiecare dată. În lumea școlii au apărut publicații peste publicații... de care ministerul habar nu are. Un profesor din Mehedinți poate să-și pună numele pe un auxiliar de specialitate și același auxiliar poate avea ca autor alt profesor din Alba, fără ca unul să știe de demersul celuilalt. Materialele didactice ce poarta

semnătura unui profesor ar trebui centralizate la nivel național astfel încât cărțile publicate să nu rămână pentru un circuit închis sau doar să servească ca instrument pentru obținerea punctelor ce limitează obținerea gradației școlare.

Cartea din rafturile librăriilor ar trebui subvenționată de la bugetul de stat. Atât manualul școlar cât și cartea din bibliografia școlară ar trebui să vadă lumina tiparului și ar trebui să ajungă în biblioteca educabilului la prețuri fără concurență, la prețul unei pâini, căci hrana spiritului este la fel de importantă ca și hrana atât de necesară trupului.

MINUNATA LUME A POVEȘTIILOR LUI HANS CHRISTIAN ANDERSEN

Prof. dr. gr. I **Mădălina Dumitrache**
Școala Nr. 280 „Mihail Sebastian”, sector 5, București

În Danemarca sa natală, **Hans Christian Andersen** este amintit ca poet, dramaturg, autor de jurnale de călătorie și romancier, dar și ca autor de basme pentru copii. Cu toate acestea, Andersen a devenit celebru în întreaga lume pentru basmele sale, care au fost traduse în numeroase limbi. Succesul acestor scrieri i-a adus recunoașterea mondială, iar anul acesta, la aniversarea a 205 ani de la nașterea autorului, motorul de căutare, Google, a marcat această dată (2 aprilie) printr-un logou cu scene din binecunoscuta poveste „Degețica”.

Printre numeroasele sale scrieri, Andersen a publicat peste 180 de povești și basme. Farmecul acestor povești care ne încântă și astăzi constă, într-o mare măsură, în capacitatea autorului scandinav de a transmite emoții și de a portretiza, folosind un limbaj accesibil oricui. Acel „ceva” universal și extrem de uman din povestirile sale a cucerit inimile a milioane de oameni pe parcursul a celor două secole. Părea să cunoască sentimentele personajelor sale atât de bine pentru că numai el ar putea scrie astfel de detalii cu subtilitate și precizie – atingând inimile cititorilor tineri sau bătrâni, chiar și astăzi.

Stilul acestui autor este variat, dar se menține cu preponderență într-un registru **liric**, începând cu **timbrul elegiac** vibrând de **compătimire** în fața suferințelor omenești sau de **duioșie** în fața **candorii copilăriei și iubirii materne**. Totuși, resursele folclorice se împletesc adesea cu elemente autobiografice. De altfel, **inspirația realistă** pentru Andersen rămâne o ambiție permanentă, mărturisită și în „Povestea vieții mele”. Autorul a recunoscut că a trecut anumite momente din viața sa în povestiri. „Lumea și viața au fost cea mai bună școală a mea.”

Deși este adevărat că cele mai multe povești sunt înrădăcinate în folclorul oral, într-o măsură mai mare sau mai mică, multe dintre poveștile cele mai cunoscute ale acestui autor vin de fapt, din **surse literare**. Când lasă materialul nealterat, sursele sale se arată a fi tradițiile populare, fabulele de circulație, vechi motive nuvelistice sau trecutul istoric național; dar, de cele mai multe ori, materialul este dezvoltat și, mai ales, inventat. Numai o parte este ocupată de basmul propriu-zis, de povestea care are la bază elementul miraculos, de aceea le numește „aventuri și istorii”, în sensul de întâmplări și numai o parte le numește „basm”. De aceea nu se poate face o delimitare sub raportul procedeele de creație, căci realismul observației interferează cu libertatea fanteziei și, la fel, țesătura fanteziei este uneori pigmentată cu aluzii, observații, ironii, luate din planul realității. O caracteristică importantă a artei scriitoricești a lui Andersen este **continua împletire a realului cu fantasticul**, miraculosul integrându-se unei viziuni proprii, având afinități cu viziunea folclorică scandinavă. Această unitate a operei dă nota atât de personală a lui Hans Christian Andersen.

Dacă realismul său se limitează la descrierea cadrului general de viață materială, fără să întreprindă o analiză a reacțiilor complexe ale personajelor, în schimb Andersen sesizează aspectul **sentimental** al situațiilor depresive, al suferinței manifestând o simpatie caldă pentru oropsiții vieții. De obicei, simpatia față de oropsiți este exprimată de autor de pe poziția spectatorului generos, cu sentimente de umanism profund.

Fără să ajungă până la cauzele sociale ale răului, Andersen afirmă **idealul iubirii de om**, un ideal moral în care cele trei valori-adevărul, binele și frumosul - se întâlnesc. Optimismul marelui scriitor rezultând din încrederea în forțele morale ale omului, este evident: „Omul este, fără îndoială, capodopera perfecțiunii”, scria el, de aceea, „fiecare are dreptul la perfecțiunea sa în **Bine și Frumos**”.

Acest **ideal moral** este conceput pe singura coordonată concretă, a faptei bune. „Noi, ficele aerului (din „Mica Sirenă”) n-avem nici noi suflet nemuritor, dar prin fapte bune putem căpăta unul.[...] Când am făcut timp de trei sute de ani tot ce ne stă în putință, căpătăm un suflet nemuritor și putem împărtăși și noi fericirea veșnică a omului.”. În concepția lui Andersen, există anumite lucruri care trebuie respectate: fapta bună, sufletele cele mai umile, munca modestă și sentimentele curate, armonia vieții familiale, visul care

reconfortează omenirea în suferință, întreaga lume vegetală și animală, natura în ansamblul ei; cel puțin sub aceste trăsături din urmă, se resimte în această concepție ceva din întreaga atitudine a povestitorului popular de „saga” de acum mai bine de opt veacuri.

Dacă autorul povestirilor ne revelează un scriitor sensibil, căruia experiența unei vieți aspre i-a deschis ochii asupra realității, celălalt sector, al basmelor, arată că scriitorul nu și-a pierdut niciodată **candoarea sentimentului și bucuria vieții**. „Mă simt copilul Fericirii”, exclama scriitorul la o vârstă înaintată, cu aceeași ingenuitate a răoiului cel urât (din povestirea cu același nume, în care se regăsește ușor transferul simbolic al unor elemente autobiografice) a căruia bucurie „îl răsplătea din belșug pentru necazurile trecute, și însăși amintirea acestor suferințe îi făcea mai vie bucuria sa”. Spre deosebire de frații Grimm, care repovestesc o creație populară față de care ei păstrează o atitudine obiectivă; și spre deosebire de Perrault, care repovestește și el, cu multă grație și finețe, cu spirit și uneori cu mici ironii basmele bunicuței, Andersen pare a fi cel dintâi care crede în materia pe care o creează sau o prelucrează și în care planul fanteziei face adesea apel la elementele realității, bucurându-se cu naivitatea unui copil. Această notă dominantă de candoare imprimă poveștilor sale acel ton de comunicativitate imediată, proprie lui Andersen.

În opera sa, este atestată prezența anumitor elemente provenind din mitologia scandinavă, pe calea tradițiilor folclorice, toate acele ondine, elfi, gnomi, sirene, păsări miraculoase, pe care le întâlnim atât de des în poveștile sale alături de zâne și vrăjitoare. Pe lângă aceste ființe supranaturale, totul este însuflețit; rolul scriitorului este acela de a-și pune ochelarii fermecați prin care vede minunile din stupul albinelor și cornetul acustic pentru a auzi cartofii povestindu-și pățaniile.

În primul rând, viețuitoarele sunt înzestrate cu glas și conduită omenească. O ediție franceză a basmelor lui Andersen, apărută în timpul vieții lui, îl prezenta astfel: „Noul La Fontaine face să vorbească animalele cu mult spirit; el împărtășește necazurile și bucuriile lor, pare a deveni confidentul lor; știe să le împrumute un limbaj atât de naiv, atât de pătrunzător și de firesc, încât povestirea lui pare de-a dreptul reproducerea fidelă a ceea ce el a auzit cu adevărat.” Comparația cu La Fontaine însă este justă numai până la un anumit punct, căci animalele lui La Fontaine par a fi învățat o anume subtilitate de la moralisții francezi sau de la cazuiștii epocii. Animalele din opera lui Andersen au însă o **moralitate sănătoasă** și ajută totdeauna omul să iasă din impas. Deși aceste animale din poveștile daneze îl învață pe om respectul și dragostea față de lume sub toate formele ei, inclusiv regnul animal, totuși, această lecție este departe de moralizarea ostentativă și de didacticismul convențional al lui Charles Perrault.

În zona basmului, sub **viziunea panteistă** a scriitorului nordic, capătă însuflețire și obiectele cele mai banale: cratița, farfuriile, mătura, ceainicul, între jucării se infiripă idile duioase, ca între soldatul de plumb și dansatoarea de porțelan, sau între păstorită și coșar; titirezul se îndrăgostește de mofturoasa domnișoară minge, gulerul vorbește ca un filfizon, pușculița în chip de purcel se poartă asemenea unui bogătaș arogant. Această animizare a obiectelor constituie o sursă de feerie redusă la dimensiunile banalității cotidiene, un tip nou de feerie, o feerie domestică, de interior. În același timp însă, este și una din sursele de umor ale marelui povestitor. Deși umorul lui Andersen este într-adevăr o caracteristică proeminentă a poveștilor (atunci când acestea sunt bine traduse), totuși, ceea ce mulți cititori resimt cel mai adesea este o notă de tristețe coplesitoare: mica sirenă este trădată de prinț, bradul este aruncat după Crăciun, chiar și în poveștile cu final fericit, personajele trec prin nenumărate chinuri („Degețica”, „Crăiasa Zăpezii”, „Lebedele”).

Cu toate acestea, Andersen realizează nota de umor prin efectele de contrast neașteptat dintre fantezie și realitate, efecte pe care le obține atribuind trăsături de caracter sau obiceiuri de viață burgheză viețuitoarelor sau chiar unor obiecte banale: cioara este în doliu, corbiu țin și ei să ajungă pensionari sau o altă cioară se instalează în fundul trăsării. De multe ori, umorul este nuanțat cu malițiozitatea aluziei ironice, ca în „Hainele cele noi ale împăratului”, ironizând ambiția și falsitatea (cu evidente aplicații și în domeniul criticii literare sau de artă).

În „Rățușca cea urâtă”, cumetrele rațe bârfesc asemenea unor femei, ca și domnișoarele cărăbușe, care văzând-o pe Degețica „începuseră să șușotească între ele: „Are numai două picioare!”. Cultura livrescă este ironizată fin în „Prințesa și porcarul”.

Mai multă finețe are jocul spiritual al fanteziei feerice: „În cartea cu poze, desenele prinseseră viață, păsările cântau, iar oamenii, desprinzându-se cu totul de pagini, veneau să stea de vorbă cu Eliza. Dar când fetița

întorcea paginile, ei săreau la loc în carte, ca să nu se încurce cu cei din pozele următoare („Cele douăsprezece lebede”).

La H. Ch. Andersen, natura este receptată elegiac, alteori fantastic („vânturile erau făurite din vârtejuri de zăpadă, iar geamurile și ușile erau tăiate din pale de vânt înghețat”) sau de-a dreptul vizuală. În acest caz, paleta vizuală este mai vie în redarea peisajului de iarnă. Acest stil confirmă încă o dată **temperamentul liric și sentimental** al povestitorului.

Dar înainte de finețea acestui stil, perfecționat printr-un îndelungat exercițiu poetic, și înainte de forța fanteziei naive care animează totul cu puterea creatorului, Andersen s-a impus prin **concepția sa generală despre viață**. Andersen are încredere în forța morală a omului și a omenirii: „Credința mea în omenire, scria el, n-a fost înșelată. Vremurile de neazuri și suferințe poartă totuși în ele germenii **binecuvântării viitorului**.”

Autorul danez, **H.Ch. Andersen**, a realizat ceva remarcabil: poveștile care sunt citite și iubite de fiecare nouă generație, povești care sunt încă **surse de inspirație** pentru dramaturgi, regizori și scenariști, poveștile lui Andersen fiind ecranizate și puse în secnă pe toate meridianele lumii.

La fel, unul dintre cele mai prestigioase premii **din literatură pentru copii** este numit *Hans Christian Andersen*. Influența acestui autor, de asemenea, poate fi observată și în scriitura de ficțiune pentru adulți, în romane precum: *The Queen Snow* de Joan Vinge, *Privighetoarea* de Kara Dalkey, *The Queen Snow* de Eileen Kernaghan, *Fiica Pădurii* de Julieta Marillier (un roman fantasy romantic, tematic legat de *Lebedele*), *Lebedele sălbatice* de Peg Kerr, *Chinurile dragostei* de Jane Gardam (roman inspirat din povestea *Mica Sirenă*) și *The Robe Crizantema* de Kara Dalkey (roman inspirat de povestea *Hainele cele noi ale împăratului*).

Însăși viața acestui autor avut a avut unele aspecte de **basn**, căci fiul unui cizmar sărac a devenit un om bogat și faimos, intim al capetelor încoronate ale vremii sale și este sărbătorit, astăzi, *în întreaga lume*.

Repere bibliografice:

- Hans-Christian Andersen, *Povești*, Ed. Corint, 2009, București
- Hans-Christian Andersen, *Povestea vieții mele*, Ed. Ion Creangă, 1983, București

LĂSAȚI COPIII SĂ PARTICIPE LA CONCURSURI! (Câteva sfaturi pentru concursurile școlare)

*Prof. învățământ primar Eugen Prundea,
Școala cu clasele I-VIII Lunca Jariștei,
com. Siriu, jud. Buzău*

De ani buni au apărut în peisajul învățământului românesc diferite concursuri școlare pe discipline sau de cultură generală.

De multe ori obținem cu elevii rezultate sub așteptări și ne întrebăm care este cauza. Având o experiență destul de vastă în organizarea și participarea la astfel de concursuri cu elevii, voi prezenta mai jos câteva sfaturi utile în organizarea și desfășurarea unor astfel de întreceri.

1. Selectați pentru concurs cel puțin elevi de nivel mediu, întrucât dificultatea cerințelor pornește de la nivelul inferior mediu. Nu refuzați însă nici elevii mai slabi dacă aceștia doresc să participe.

2. Familiarizați elevii cu subiectele tipice aceluia concurs. Se găsesc pe piață culegeri cu subiectele date la edițiile anterioare. Sau procurați broșurile de la edițiile anterioare. Unele din aceste subiecte se găsesc și pe site-ul concursului respectiv.

3. Pregătiți psihologic concursul! Aceasta presupune o supramotivare sau o submotivare a elevilor în funcție de dificultatea subiectelor și de nivelul la care le percep ei.

4. Simulați concursul de mai multe ori, ca și cum se va desfășura în condiții normale (timpul, asistența, completarea fișelor etc.). Se pot folosi subiecte date la edițiile anterioare dar încă nerezolvate cu elevii.

5. Câștigați experiență cu elevii pentru acel tip de concurs, participând în fiecare an la acea competiție.

6. Creați subiecte pentru acel tip de concurs și trimiteți-le organizatorului. Rezolvați-le și cu elevii.

Dacă unele dintre aceste subiecte vor fi selectate pentru concurs elevii dvs. vor avea un atu în plus față de ceilalți competitori.

7. Stimulați elevii să creeze subiecte tipice aceluia concurs și apoi rezolvați-le cu întreaga clasă. Dacă se vor da și subiecte asemănătoare acestora la concurs?

8. Familiarizați elevii cu completarea fișelor de concurs! Pentru ca în timpul concursului aceasta acțiune să nu mai fie o problemă și să nu mai consume timp.

9. Învățați elevii cum să-și apropie rezultatul eliminând din răspunsurile posibile, în cazul în care nu pot afla rezultatul corect. De regulă subiectele au câte 4-5 răspunsuri date. În cazul în care se poate elimina logic din acestea. Dacă după eliminare rămâne un singur răspuns acela va fi rezultatul. Dacă rămân două se poate încerca șansa alegându-se la întâmplare unul dintre ele. Acest demers se poate face pentru maxim 2-3 subiecte întrucât există și riscul de a se alege greșit și de a se scădea din punctaj implicit.

10. Învățați elevii să-și gestioneze timpul corect sărind inițial peste subiectele care li se par greoaie, revenind asupra lor după parcurgerea tuturor. Insistând asupra unui subiect pe care nu îl pot rezolva se pierde timp foarte prețios.

11. Faceți-le cunoscut regulamentul concursului (timpul concursului, modul de punctare, bonusuri, penalizări etc.). Cunoscându-l elevii își pot mări punctajul. Sau cel puțin nu și-l vor scădea în cazul în care unii asistenți necunoscători ai regulamentului le vor solicita să completeze și răspunsurile la subiectele nerezolvate, caz în care la unele concursuri se scade din punctaj.

12. Solicitați-le să se prezinte la concurs cu materiale ajutătoare dintre cele permise: creion, riglă, echer, compas, radieră, calendar etc.. Acestea pot conta foarte mult, atât în rezolvarea cerințelor cât și în raționalizarea timpului.

13. Participați cu cât mai mulți elevi! În cazul în care unul se va simți rău (din cauza deplasării sau a emoțiilor), unul se va grăbi, altul va înțelege greșit o cerință etc. să aveți pe cine conta.

14. Faceți pregătire cu întreaga clasă, inclusiv cu cei care nu participă. Aceștia vor câștiga experiență utilă pentru edițiile următoare la care poate că vor participa. Pe de altă parte este util a nu se face discriminare, mai ales că unii elevi nu participă din motive financiare.

15. Exersați același concurs și cu elevii care nu au participat, în afara premiilor oferite, multiplicând fișele, după încheierea concursului oficial. Motivul este același de mai sus.

16. Evidențiați elevii care au obținut rezultate! În presă, pe site-uri, la panouri etc.. Este un motiv de încurajare și de participare la alte ediții.

17. Rezolvați subiectele cu toată clasa după concurs. Insistați asupra ceea ce s-a greșit și a cauzelor care au produs aceste greșeli. Analizați și individual lucrările elevilor.

18. Susțineți o activitate de analiză a rezultatelor concursului (a punctajelor), a modului în care s-a desfășurat, a modului în care l-au abordat. Comparați-le punctajul obținut cu cel al celorlalți elevi competitori din școală, din județ, din țară – mai ales dacă au obținut rezultate bune dar fără premii. Se poate verifica dacă s-a obținut o medie bună a clasei, numărul elevilor peste un anumit punctaj, nivelul punctajului obținut de ultimul elev comparativ cu celelalte școli etc. Încercați să găsiți punctaje sau medii ale acestora care se situează pe locuri fruntașe comparativ cu alte școli.

19. Acordați-le diplome de participare și elevilor care nu au fost premiați.

20. Oferiți-le premii suplimentare, mai ales dacă au obținut punctaje mari și s-au străduit.

Vă doresc succes!